

Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område.

- Bruttokatalog over
forenklingsforslag på handicapområdet til brug
for konference den 3. april 2008

26. marts 2008

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion	5
1.1. Fremgangsmåde og metode	5
1.2. Projektets afgrænsning og ramme for forenklingsforslagene	6
2. Bruttokatalog over forenklingsforslag	8
A. Dokumentation og it	8
A.1 Indberetninger, it og portaler	8
1. Omfattende arbejde med indberetninger	8
2. Omfattende opdateringer af Tilbudsportalen	10
3. Dobbeltregistreringer og stort tidsforbrug som følge af overlappende it-systemer	11
A.2 Faglig udvikling og samarbejde	12
4. Vanskelig adgang til VISO og forskellige behov for rådgivning i kommunerne	12
5. Upraktisk arbejdsdeling mellem betalingskommune og opholdskommune i forbindelse med midlertidig flytning	13
A.3 Serviceniveau og revision	14
6. Mangel på retningslinjer for serviceniveau.....	14
7. Revisionens fortolkning af serviceloven medfører yderligere administration på visse områder	15
B. Ydelser	16
B.1 Hjælperordning og ledsagerordning.....	16
8. Tidskrævende at finde brugbare løsninger i forhold til brug af hjælperordninger (servicelovens § 96).....	16
9. Problematisk regler omkring aktivitetsniveau i hjælperordning	18
10. For lavt timeantal i ledsagerordning medfører øget administration med alternative muligheder for støtte	19
11. Uklare regler om aflønning i forbindelse med hjælperordning.....	20
12. Opsparingsretten i forbindelse med ledsagerordning er tidskrævende	21
B.2 Merudgifter	22
13. Manglende standarder og takster til beregning af merudgifter	22
14. Sandsynliggørelse af merudgifter	24
15. Funktionsevne metoden er omfattende og benyttes også på målgrupper uden funktionsnedsættelse	26
16. Omberegning af merudgifter (løbende udgifter) ved enkeltstående udbetaling for forældre med handicappede børn (§ 41).....	28
17. Unødvendig forskel på compensation for merudgifter for børn og voksne.....	29
18. Omfattende genvurderinger af bevillinger til merudgifter.....	30
19. Unge under 25 år på kontanthjælp har ikke råd til betaling for botilbud.....	31
B.3 Hjælpe midler.....	32
20. Omfattende indrapportering ved bevilling af bil.....	32
21. Manglende bagatelgrænse for bevilling af hjælpemidler.....	33
22. Tidskrævende afsøgning af markedet ved bevilling af invalidebiler	34
23. Bagatelgrænsen for støtte til forbrugsgoder (standardprodukter) for lav	35

24.	Problematisk vurdering af almindelige forbrugsgoder (hjælpemidler).....	36
25.	Egenbetaling på høreapparater udleveret fra det offentlige og de private leverandører	38
26.	Opsplitning af bevillingskompetence og finansiering af høreapparater er problematisk for kommunerne	39
B.4	Bolig.....	40
27.	Borgernes rettigheder udfordres til tider af beboerråd/pårørenderåd.....	40
28.	Takstberegninger til boformer efter § 107-108 skaber ulige vilkår for borgerne	41
29.	Uklare snitflader mellem servicelov og almenboliglov	42
30.	Uhensigtsmæssige regler om finansiering af særlige tilbud	44
31.	Dobbeltarbejde i forbindelse med godkendelse af private botilbud	45
32.	Problemer omkring momsrefusion for selvejende institutioner.....	46
B.5	Beskyttet beskæftigelse.....	47
33.	Manglende fleksibilitet i visitation til beskyttet beskæftigelse.....	47
34.	Regler om beskyttet beskæftigelse er svære at administrere	48
B.6	Befordring	49
35.	Uklarhed om regler vedrørende befordring af borgere	49
36.	Lav bagatelgrænse for befordringsgodtgørelse ved afprøvning af hjælpemidler giver meget administration.....	50
37.	Stor administration forbundet med kørsel til genoptræning	51
B.7	Øvrige.....	52
38.	Omfattende administration af regler om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste	52
39.	Usikkerhed omkring bevilling af behandling jævnfør servicelovens § 11, stk. 3....	54
C.	Sagsbehandling og metoder	55
C.1	Visitation.....	55
40.	Upræcise regler for beregning af takster.....	55
41.	Tidskrævende bevilling af vagter i forbindelse med voldelige borgere.....	56
42.	Krav om selvstændige handleplaner i sager, hvor dette er væsentligt.....	57
C.2	Magtanvendelse	58
43.	Skrappe krav til magtanvendelse kan føre til omsorgssvigt	58
C.3	Tilsyn	59
44.	Uklare regler omkring tilsyn	59
45.	Omfattende regler om fødevarekontrol i boliger	60
C.4	Øvrige.....	61
46.	Personlig koordinator skaber et nyt led i sagsbehandlingen.....	61
47.	Regler for midlertidige ophold i udlandet medfører unødigt administration og er til gene for borgerne.....	62
48.	Vanskelig overgang ved 18 år (vedr. børn med handicap)	63
49.	Komplicerede opgørelser i forbindelse med statsrefusion (vedr. børn med handicap).....	64
50.	Udarbejdelse af handleplaner er tidskrævende for leverandører og anvendes ikke.....	65
D.	Snitflader og lovgivning	66
D.1	Snitflader til socialområdet/udsatteområdet.....	66
51.	§ 50-undersøgelser for omfattende for handicappede børn	66
52.	Vanskelige snitflader omkring børn med handicappede forældre	67
D.2	Snitflader til sundhedsområdet.....	68

53.	Sammenfald mellem servicelov og sundhedslov på træningsområdet skaber uklarhed.....	68
54.	Problematiske snitflader mellem midlertidige og varige hjælpemidler	70
55.	Fysioterapi udfordrer helhedsorienteret træning.....	71
D.3	Snitflader til skoleområdet og ældreområdet	72
56.	Manglende sammenhæng mellem kompetence og bevillingsansvar i forhold til UU-vejledere	72
57.	Manglende fokus på borgernes alder i lovgivningen	73
58.	Mangel på klarhed over rangorden mellem love	74
59.	Klar definition af specialundervisning, træning og genoptræning.....	75
D.4	Snitflader til regioner	76
60.	Unødvendig rammeaftale med regionerne omkring handicaptilbud.....	76
61.	Problematiske, at visitationen og anvisningsretten er delt mellem kommuner og regioner	77
62.	Usikkerhed om opgavefordeling mellem kommuner og regioner vedrørende sociale tilbud	78
63.	Uklare regler om kommunernes forpligtigelse i forbindelse med magtanvendelse og tilsyn på regionernes tilbud	79
64.	Manglende sammenhæng mellem sundhedsaftaler om rammeaftaler	80
D.5	Øvrige.....	81
65.	Koordination mellem kommuner (børn med handicap).....	81

1. Introduktion

Velfærdsministeriet har igangsat et projekt rettet mod regelforenkling og afbureaukratisering på det sociale område. Formålet med projektet er at udarbejde en prioriteret liste med forslag til, hvor der kan afbureaukratiseres og regelforenkles inden for serviceloven og den tilknyttede lovgivning. Der fokuseres på tre serviceområder, nemlig ældreområdet, handicapområdet samt området for udsatte børn.

Der er i projektet nedsat en styregruppe bestående af Finansministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Velfærdsministeriet og KL.

I det følgende præsenteres et første udkast til et bruttokatalog over forenklingforslag til at gøre opgaveløsningen mere smidig og effektiv for medarbejdere på det sociale område. Bruttokataloget er resultatet af en bred undersøgelse af barrierer for effektiv opgaveløsning i den kommunale myndighed samt kommunale og private serviceleverandører. Ligeledes er regionernes opgaveløsning blevet inddraget og udvalgte organisationer er blevet hørt.

Formålet med bruttokataloget er at skabe et bredt overblik over forslag til forenkling og afbureaukratisering. I bruttokataloget indgår således samtlige forslag, der er indsamlet i forløbet indtil nu. Der er ikke foretaget en udvælgelse eller frasortering af forslag, udover at enslydende eller lignende forslag er skrevet sammen.

I det følgende beskrives indledningsvis den fremgangsmåde, der er anvendt i undersøgelsen af behov for regelforenkling samt projektets afgrænsning.

1.1. Fremgangsmåde og metode

Scanningen af barrierer for effektiv opgaveløsning er primært gennemført via interview med ledere og fokusgruppeinterview med mellemledere og medarbejdere i 7 udvalgte kommuner.

Følgende kommuner deltager i projektet:

- Faaborg-Midtfyn Kommune
- Herning Kommune
- Høje Taastrup Kommune
- Jammerbugt Kommune
- Københavns Kommune
- Næstved Kommune
- Århus Kommune

Efter den første brede undersøgelse af barrierer, er forslagene efterfølgende blevet kvalificeret på tre valideringsworkshops med deltagelse af de syv projektkommuner.

Der er endvidere gennemført interviews med to regioner, de største medarbejder- og chefororganisationer samt en række interesseorganisationer på området. Formålet hermed er at give disse organisationer mulighed for også at stille konkrete forslag til regelforenkling.

Bruttokataloget udspringer dermed af input fra de medvirkende kommuner, organisationer og regioner, og beskriver deres forslag til forenkling af Serviceloven og den tilknyttede lovgivning for at sikre en effektiv opgaveløsning på det sociale område.

Dette udkast til bruttokatalog er udarbejdet med henblik på drøftelse, kvalificering og udbygning på de nationale konferencer. For hvert forslag til regelforenkling beskrives først de oplevede problemstillinger og dernæst kommunernes løsningsforslag i form af konkrete forenklingsforslag. Efterfølgende beskrives kommunernes vurdering af, hvad det vil kræve af kommunerne at implementere det enkelte forslag, samt hvilken effekt gennemførelse af forslaget vil have.

1.2. Projektets afgrænsning og ramme for forenklingsforslagene

Scanningen af barrierer for en effektiv opgaveløsning er gennemført med et meget bredt fokus. Scanningen har dog været afgrænset af en række grundvilkår som illustreret i følgende figur:

- Retssikkerhed. Borgeres retssikkerhed skal til enhver tid sikres. Dette stiller f.eks. krav til sagsbehandlingen, rådgivning af borgeren og sikring af klageadgang m.v.

- Ret og pligt. De rettigheder og pligter, som borgeren er sikret i loven skal overholdes, herunder adgang til frit valg eller krav på specifikke ydelser.
- Bevillingsregler. Regler vedr. bl.a. bevilling og regnskabsaflæggelse i forbindelse med anvendelse af offentlige midler skal overholdes.

Scanningen har således identificeret forenklingsforslag, der kan medvirke til at forbedre tilrettelæggelsen af en effektiv indsats indenfor denne ramme.

Rammen har ikke udelukket forenklingsforslag, der indebærer ændring af lovgivning, bekendtgørelser m.v., for så vidt forslagene vedrører administrative lettelser og afbureaukratisering i øvrigt. Tværtimod har lovgivningsområdet været et af kerneområderne i scanningen.

2. Bruttokatalog over forenklingsforslag

A. Dokumentation og it

A.1 Indberetninger, it og portaler

1. Omfattende arbejde med indberetninger

Problem

Indberetninger til diverse myndigheder er tidskrævende. Der indberettes regelmæssigt til forskellige instanser, og i forbindelse med flere af indberetningerne er det i en vis udstrækning de samme informationer, der indberettes. Dertil kommer diverse ad hoc-spørgeskemaer og -undersøgelser fra Velfærdsministeriet og styrelser. Det forekommer ofte, at der anvendes forskellige begreber/definitioner for data i de forskellige indrapporteringskrav, hvilket medfører, at optællinger m.v. ikke kan genbruges.

Ofte er datakvaliteten i indberetningerne lav, da sagsbehandlere har fokus på at afkrydse nødvendige rubrikker (eksempelvis omkring udarbejdelse af handleplaner) for at kunne indlevere data og dermed undgå anmærkninger.

Samtidig er arbejdet med indberetninger fra kommunen ofte spredt ud over forskellige faggrupper og personer, hvilket desuden gør det vanskeligt at genbruge indberetninger og opgørelser, fordi ingen i kommunerne har det fulde overblik over, hvilke oplysninger der indrapporteres.

Forenklingsforslag

Der bør være en overordnet strategi for og koordination af indrapporteringskrav og undersøgelser, så kommunerne kun skal indrapportere nødvendige, målrettede data. Ministeriet bør i samarbejde med kommunerne og de øvrige instanser fastslå, hvad der er helt nødvendig information, og hvad der blot er rart at vide for instanserne. Koordinationen på området vil sikre, at der er ensartede definitioner på tværs af indrapporteringsportaler og spørgeskemaer m.v., ligesom det sikres, at eksisterende stamdata bliver genbrugt. Samtidig kan dialog omkring indrapporteringerne, hvor kommunerne inddrages, bidrage til at sætte større fokus på måling af resultater frem for det nuværende fokus på formkrav og processer i den kommunale opgaveudførelse.

Indberetningerne bør kunne foretages gennem et samlet system til registrering af data, hvorfra de relevante instanser kan indhente information.

Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Koordination af indberetningskrav.	<u>Mulige effekter:</u> Mindre tidsforbrug som resultat af færre overlappende indberetninger.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u> Kommunernes system til registrering af data. Koordination fra kommunal side af indberetninger.	

2. Omfattende opdateringer af Tilbudsportalen**Problem**

Der er et stort arbejde forbundet med opdatering af Tilbudsportalen for både offentlige og private leverandører. En del af oplysningerne på Tilbudsportalen vedligeholdes både på portalen og lokalt på en egen hjemmeside, hvilket opleves som tungt. Der er en meget fast skabelon for beskrivelsen af forskellige tilbud, hvilket betyder en meget lille frihed til at beskrive et tilbud.

Forenklingsforslag

Krav om indberetninger til Tilbudsportalen skal justeres, så det sikres, at portalen bidrager til at give overblik over forskellige tilbud. Der bør som minimum være oplysninger om:

- Ledige pladser
- Ventetidsopgørelse
- En facilitet til sammenligning af tilbud.

Tilbudsportalen kunne endvidere indeholde et link til relevante hjemmesider, så borgere, sagsbehandlere m.v. kan få nærmere oplysninger om det enkelte tilbud (værdigrundlag, billeder m.v.).

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Justering af krav om indberetninger til Tilbudsportalen.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre dobbeltarbejde ved opdatering af portaler og hjemmesider.

3. Dobbelregistreringer og stort tidsforbrug som følge af overlappende it-systemer

Problem

Der forekommer dobbeltregistreringer og uhensigtsmæssige arbejdsgange som følge af overlap mellem it-systemerne på det sociale område, herunder ESDH-system, sagsstyringssystemer og fagsystemer (eksempelvis omsorgssystemer). Således registrerer sagsbehandlere manuelt en mængde af de samme data i de forskellige systemer, og der er begrænsede muligheder for udveksling af data. Yderligere understøtter systemerne ikke effektive arbejdsgange, så sagsbehandlerne oplever, at digitalisering medfører mindre tid til egentlig sagsbehandling og borgerkontakt.

Forenklingsforslag

Kommunerne bør sikre, at relevante snitflader udvikles af leverandører af it-systemer, ligesom kommunerne bør indgå en dialog med it-leverandører om at tilpasse systemerne, så de understøtter hensigtsmæssige arbejdsgange, så registreringer i sig selv ikke tager væsentlig tid.

Velfærdsministeriet kan medvirke til at sikre mulighed for udveksling af relevante data inden for de enkelte fagområder og på tværs af sektorer ved vedtagelse af standarder for dataudveksling og fælles begreber eller ved certificering af it-systemer.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Vedtagelse af nationale standarder for dataudveksling eller certificering af it-systemer.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunalt valg af it-leverandører og it-systemer.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug på dobbeltregistreringer.

4. Vanskelig adgang til VISO og forskellige behov for rådgivning i kommunerne**Problem**

Adgangen til VISO (Videnscenter for socialt arbejde) gennem visitationsproceduren er kompliceret og tidskrævende, hvilket betyder, at centret og dets kompetencer ikke benyttes i tilstrækkeligt omfang, idet en række kommuner opgiver på forhånd. Formkravene til at visitere en sag til VISO tager for lang tid for kommunernes sagsbehandlere, der skal udarbejde redegørelser, fotokopiere sagsakter m.v. for at få bistand, hvilket der som oftest ikke er tid til.

En anden problematik består i, at VISO i de store kommuner ikke altid opfattes som værdiskabende, da man i disse kommuner angiveligt allerede besidder den nødvendige ekspertise.

Forenklingsforslag

Den daglige kontakt til VISO bør gøres smidigere. Det bør være muligt at tage telefonisk kontakt uden forudgående formel visitation af en sag, således at sagsbehandlerne kan få bistand i forbindelse med arbejdet med mere akutte sager.

Der skal igangsættes en undersøgelse af VISO med fokus på erfaringerne fra det første år med henblik på at fremkomme med forslag til konkrete forbedringer.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af visitationsproceduren til VISO.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Bedre udnyttelse af VISO vil kunne bidrage til hurtige sagsbehandling af vanskelige sager.

5. Upraktisk arbejdsdeling mellem betalingskommune og opholdskommune i forbindelse med midlertidig flytning

Problem

Jævnfør servicelovens § 116 skal kommunen yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Når en borger tager ophold i en anden kommune end der, hvor borgeren har folkeregisteradresse, reguleres det kommunale ansvar i retssikkerhedsloven, og det er den oprindelige bopælskommune, der er ansvarlig for hjælp til indretning af bolig. Kommunerne vurderer, at det skaber problemer i de tilfælde, hvor borgeren tager ophold i en kommune langt fra den kommune, hvor borgeren er tilmeldt folkeregistret, idet der kan være lang transporttid for sagsbehandlere, opgaver forbundet med koordination med opholdskommunens medarbejdere m.v.

Det skal bemærkes, at hvis en borger opholder sig i en anden kommune længere end, hvad der kan betegnes som midlertidigt, vil opholdskommunen skifte uanset folkeregistertilmeldingen, og det vil være tilflytningskommunen, der skal behandle sagen om boligindretning.

Forenklingsforslag

Det bør være den nye opholdskommune, der er ansvarlig for at træffe afgørelse om, hvilke former for indretning der skal ydes hjælp til i borgerens midlertidige hjem.

Pkt. 343 i vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. indeholder nærmere anvisninger på, hvor ansøgninger om boligindretning skal indgives og behandles, når borgeren står i en flyttesituation.

Overvejelser om implementering

<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Bedre kommunal udnyttelse af reglerne om skift i opholdskommune, selvom der ikke skiftes bopælskommune.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Større grad af overdragelse af sagsbehandlingen til opholdskommunen vil medføre mindre tidsforbrug i forbindelse med transport, koordination med ny kommune mv. i sager, hvor borgeren flytter midlertidigt.</p>
---	--

6. Mangel på retningslinjer for serviceniveau	
Problem	
Det er uklarhed i kommunerne om, hvilket serviceniveau der gælder på de enkelte tilbud på handicapområdet. Lederne af tilbuddene savner politiske udmeldinger om, hvad det forventede niveau er.	
Foreklingsforslag	
Det er en kommunal udfordring at sætte standarden for serviceniveauet på det enkelte tilbud.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Kommunalpolitiske beslutninger om serviceniveau i hver enkelt kommune.	<u>Mulige effekter:</u> Forslaget har begrænset administrativ betydning, men et klart serviceniveau vil sikre klarhed for den enkelte sagsbehandler og for ledere af tilbuddene samt sikre en større grad af gennemsigtighed for borgeren.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u> Kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune skal tydeliggøre serviceniveauet på de kommunens tilbud	

7. Revisionens fortolkning af serviceloven medfører yderligere administration på visse områder**Problem**

Kommunens sagsbehandling på det sociale område revideres af kommunens revisor gennem overordnet stikprøvekontrol samt ved nærmere gennemgang af refusionsberettigede ydelser. Dette gør sig gældende for alle de sociale områder. Nogle kommuner oplever, at revisionens anmærkninger kan medføre, at der løbende stilles nye krav til sagsbehandlingen. Kravene begrundes med de specifikke krav til sagsbehandlingen, der fremgår af serviceloven.

Det opleves, at revisionen medfører krav om en mere omfattende sagsbehandling, end det ellers ville være tilfældet, når det drejer sig om transport, og hvorvidt kommunen opfylder dokumentationskrav.

Foreklingsforslag

Det bør undersøges yderligere, om der er behov for klarere regler i de tilfælde, hvor kommuner og deres valgte revisorer er uenige om fortolkning af kravene til sagsbehandling, som fremgår af serviceloven, eller om der er tale om et lokalt problem.

Der er behov for klarere regler i de tilfælde, hvor kommuner og deres valgte revisorer er uenige om fortolkning af kravene til sagsbehandling, som fremgår af serviceloven.

Kommunerne kan selv aftale betydningen af afvigende opfattelse af lovgivning ift. revisionen, herunder bede ministeriet specificere fortolkningen af specifikke regler.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Undersøgelse af, hvorvidt der er tale om uklare regler på området eller kommunale vanskeligheder.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Klarhed over regler for sagsbehandling vil sikre korrekt udført sagsbehandling første gang.

B. Ydelser**B.1 Hjælperordning og ledsagerordning****8. Tidskrævende at finde brugbare løsninger i forhold til brug af hjælperordninger (servicelovens § 96)****Problem**

For at borgeren kan bevilges en hjælperordning jævnfør servicelovens § 96 skal vedkommende selv være i stand til at agere arbejdsgiver, herunder finde, ansætte og eventuelt afskedige hjælperen m.v. Dette er problematisk for mange handicappede. Sagsbehandlerne bruger derfor lang tid på at finde alternative muligheder for borgerne, der ofte ender med uoverskuelige løsninger, som sammensættes efter § 100. I nogle tilfælde modtager borgeren både hjemmehjælp, ledsagerordning, støtteordning m.v. Der er et stort koordinationsarbejde forbundet med at skabe sammenhæng i disse løsninger, hvilket ofte er utilfredsstillende for både sagsbehandlere og borgere.

Ligeledes er det et svært skøn for sagsbehandlerne at tolke, hvem der er en del af målgruppen i § 96, hvor det fremgår, at ordningen er møntet på borgere, *der har et aktivitetsniveau, som gør det nødvendigt at yde en ganske særlig støtte.*

Foreklingsforslag

Der bør åbnes op for mulighed for, at pårørende kan fungere som arbejdsgiver, eller anvendelse af et hjælperbureau, så handicappede, der ikke selv har mulighed for at påtage sig arbejdsgiverrollen, ikke afskæres fra muligheden for at få bevilget hjælperordning. Muligheden kan eventuelt gives i en 6-måneders periode, hvor borgeren gradvis selv overtager de administrative opgaver.

Nogle kommuner tilbyder i dag at håndtere de administrative forhold i forbindelse med borgerens arbejdsgiverforpligtelse, hvilket flere kommuner kunne overveje at påbegynde. Dette er navnlig relevant, da det oplyses, at hjælperbureauer kan være bekostelige at anvende.

Endelig efterspørges en præcisering af målgruppen i § 96, herunder fortolkning af aktivitetskravet, da det vil lette sagsbehandlernes vurderinger af, hvem der er berettiget til ordningen.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Lovændring.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunerne kan selv tilbyde administrativ støtte til personer, der modtager hjælperordning.

Mulige effekter:

Mindre administration som følge af behov for at afsøge alternative ordninger (navnlig kommuner uden egen administration af ordningen). Bedre service til en borgergruppe.

9. Problematiske regler omkring aktivitetsniveau i hjælperordning

Problem

En forudsætning for at have hjælperordning jævnfør servicelovens § 96 er, at borgeren har et aktivt og udadvendt liv. Når borgerne bliver ældre, og ikke længere kan være lige så aktive som tidligere, kan sagsbehandleren ikke nødvendigvis blive ved med at bevilge en hjælperordning, borgeren ellers har været berettiget til over en længere periode.

Tilsvarende anser sagsbehandlerne ikke ledsagerordningen jævnfør § 97 som et brugbart alternativ til § 97, da ledsagerordningen oftest for lille til at dække borgerens behov og derfor ikke kan erstatte hjælperordningen.

Forenklingsforslag

Aktivitetskravet bør tages ud af paragraffen omkring hjælperordninger. I stedet bør bevillingen af hjælperordning tage udgangspunkt i, hvor mange timers ugentlig hjælp, borgeren modtager. Hjælp på eksempelvis 20-25 timer ugentlig kan dermed berettige borgeren til hjælperordning. Dermed kan kommunerne undgå at skulle fratage borgere med et tydeligt behov, men med faldende aktivitetsniveau, en hjælperordning.

En række kommuner mener, at kravene til hjælperordningen er i orden, eftersom formålet med § 97 er aktivitet.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Ændring af reglerne om aktivitet i servicelovens § 97.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug for at finde 'alternative' løsninger for borgere, der bliver ældre, men fortsat har behov for hjælperordning. Forslaget vil i nogen grad ændre politiske og økonomiske prioriteringer.

10. For lavt timeantal i ledsagerordning medfører øget administration med alternative muligheder for støtte

Problem

Der kan i dag bevilges 15 timers ledsagelse om måneden til personer under 67 år med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. servicelovens § 97. Muligheden for ledsagerordning bruges dog sjældent, da timeantallet er lavt. Sagsbehandlerne forsøger derfor at finde andre muligheder for at støtte borgeren, ofte ved brug af forskellige løsninger efter § 100, selvom denne paragraf som udgangspunkt ikke kan anvendes til ledsagelse. Det arbejde er tidskrævende for sagsbehandleren og giver ofte nogle utilfredsstillende løsninger for borgeren med eksempelvis overlap eller ventetid mellem ledsager og hjemmehjælper.

Forenklingsforslag

Løsning 1: Timeantallet i ledsagerordningen bør sættes op til 30 timer, så sagsbehandlerne ikke skal bevilge hjælp til borgerne efter andre paragraffer.

Løsning 2: Der bør arbejdes med muligheden for mere fleksible regler på området, så timeantallet på ledsagerordningen for den enkelte borger kan tilpasses behovet.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Lovændring.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre administration med at afsøge alternative muligheder for støtte.

Udgiftsførøgelse til denne ydelse, men formentlig tilsvarende fald i andre.

Større sammenhæng for borgerne.

11. Uklare regler om aflønning i forbindelse med hjælperordning	
Problem	
<p>Det fremgår af vejledningen til serviceloven (vejledning nr. 5, punkt 53), at aflønning i forbindelse med hjælperordning jævnfør § 96 <i>bør normalt ske efter de almindelige regler i overenskomst om aflønning af hjemmehjælpere m.v.</i> Uklarheden om, hvorvidt aflønningen bør eller skal følge overenskomsten, skaber tvivl og fører til diskussioner med ansatte hjælpere og fagforeninger.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Det bør fremgå tydeligt af lovgivning og vejledning, hvorvidt hjemmehjælpernes overenskomst er vejledende eller ej. Det bør være klart, hvilket løntrin hjælperne skal indplaceres på, samt hvordan anciennitet, tillæg og ansættelsesforhold generelt skal håndteres.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Præcisering i vejledning og eller lovgivning.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Mindre administration til at drøfte ansættelsesforhold.</p>

12. Opsparingsretten i forbindelse med ledsagerordning er tidskrævende**Problem**

Jævnfør servicelovens § 97 har borgerne ret til at spare de timer op, som de er bevilget til ledsagerordning, i en periode over seks måneder. Opsparingsretten medfører en administrativ byrde for sagsbehandlerne i forbindelse med at holde regnskab med timerne, herunder indtaste, hvor mange timer der bruges hvornår, samt regne ud, hvor mange timer borgeren har sparet op over de seneste seks måneder.

Forenklingsforslag

Opgaven med at administrere opsparingsretten i forbindelse med ledsagerordning bør understøttes it-mæssigt, så sagsbehandlerne ikke skal foretage manuelle beregninger af borgernes timeforbrug. Systemet kan udvikles centralt og skal kunne styre borgerens anvendelse af timer og automatisk kunne beregne det antal timer, borgeren har til rådighed. Der kan eventuelt være en særlig funktionalitet for brugere af tilbud samt link til lønsystem. Alternativt kan kommunerne på egen hånd iværksætte udarbejdelse af systemer til formålet.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Central udvikling af it-løsning.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Stor administrativ besparelse til styring af timeforbrug på ledsagerordning.

13. Manglende standarder og takster til beregning af merudgifter**Problem**

Sagsbehandlerne beregninger af, hvad der kan betragtes som merudgifter jævnfør servicelovens § 100 og § 41, er komplicerede, da der i beregningerne indgår et skøn over, hvad en tilsvarende normalperson (samme alder og livssituation) ville have af udgifter til eksempelvis sko og tøj. Dette skøn er vanskeligt, og borgerne er ofte utilfredse med afgørelserne, som de ikke mener tager højde for alle merudgifter. Sagsbehandlerne bruger derfor tid på eksempelvis at beregne, hvor meget toiletpapir en hjælper bruger, hvad en elseng koster i ekstra strømforbrug m.v.

Ligeledes kan der være forskellig opfattelse hos borger og sagsbehandler af, hvad der kan betragtes som almindelige håndsregninger.

I forhold til beregning af merudgifter til transport skaber skønnet også administration, da sagsbehandlerne skal vurdere, om en tilsvarende normalborger ville have haft bil eller ej (og dermed, om kommunen skal dække driftsudgifter). Efterfølgende bruges der tid på at finde billigste offentlige transportmulighed, hvilket sker manuelt ved opslag via Rejseplanen, hvorefter denne pris trækkes fra den udgift, borgeren har haft. Yderligere skaber det stor administration, at reglerne for kørselsfradrag for handicappiler er vanskelige at forstå for borgerne, og at SKAT yder begrænset vejledning.

Forenklingsforslag

Etablering af standarder for værdien af forskellige forbrugsgoder (fx sko eller takster for fritidskørsel) og håndsregninger som basis for beregninger vil spare ressourcer i sagsbehandlingen. Standarderne kan bestå af en række normer i forhold til vurdering af rådighedsbeløb, som sagsbehandlerne kan tage udgangspunkt i. Standarderne kan eventuelt fremkomme på baggrund af tal fra Forbrugerrådet. Standarder vil give sagsbehandlerne et udgangspunkt for deres vurdering borgernes ansøgninger og undgå et etisk dilemma, hvor sagsbehandleren bruger sig selv som referenceramme for normalen. Derved vil sagsbehandlerne formentlig i færre sager skulle argumentere med borgerne om, hvad der kan betragtes som normale udgifter, ligesom der sker en forventningsafstemning. Det skal bemærkes, at der med standarder i princippet gives ringere mulighed for at tage højde for individuelle behov.

Med hensyn til håndsregninger bør der gives flere konkrete eksempler i vejledningen.

Med hensyn til transport bør det klart beskrives, hvilke borgere der *ville* have haft bil. Det kan eventuelt specificeres, hvilke typer af transport (fx typer af fritidsinteresser) som kommunen dækker. Der bør udarbejdes bedre vejledningsmateriale om kørselsfradrag, og SKAT bør lægge relevante blanketter på hjemmesiden.

Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Udarbejdelse af standarder for beregning af merudgifter. Præcisering af lovgivning ved hjælp af standarder og eksempler.	<u>Mulige effekter:</u> Lettere administration og lettere drøftelse med borgerne.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

14. Sandsynliggørelse af merudgifter

Problem

Reglerne i servicelovens § 100 om, at borgerne blot skal *sandsynliggøre* merudgifter betinget af deres handicap for over 500 kr. pr. måned, er vanskelige for sagsbehandlerne at håndtere. Det er svært for sagsbehandlerne at vurdere, hvornår en udgift er tilfredsstillende sandsynliggjort, hvilket skaber usikkerhed i afgørelser omkring merudgifter.

I forhold til sagsbehandlerens beregning af borgernes løbende udgifter til eksempelvis medicin bruger sagsbehandlerne tid på at beregne det offentlige tilskud til borgerens medicin for at fastlægge borgerens egenbetaling. Det sker ved opslag på hjemmeside med medicinpriser eller lignende. I enkelte tilfælde kontrolleres lægens ordinerings ved opringning til lægen. Udgifter, som kommunen refunderer ved direkte betaling til leverandører (fx taxi eller apotek), indgår ligeledes i beregningen af løbende udgifter, hvilket komplicerer beregningen og forekommer uforståeligt for borgeren.

Indførelsen af første standardbeløb på 1.500 kr. pr. måned har ikke medført mindre administration (som tiltænkt), da sagsbehandlerne stadig for at undgå unødigt overkompensation skal sikre, at borgerne reelt set har merudgifter på over 500 kr. pr. måned.

Forenklingsforslag

Forslag 1: Reglerne i § 100 bør ændres, så borgerne ikke længere blot skal sandsynliggøre merudgifter, men dokumentere dem i form af kvitteringer eller lignende, hvorefter kun afholdte udgifter refunderes. Det vil også mindske den overkompensation, der i dag gives til borgere, der har udgifter lige over bagatelgrænsen. Det skal dog bemærkes, at det fra et borgersynspunkt vil være en byrde i højere grad at skulle dokumentere udgifter.

Forslag 2: Første standardbeløb bør sænkes fra 1.500 kr. pr. måned til eksempelvis 1.000 kr. pr. måned for at undgå overkompensation. Alternativt kan målgruppen tilpasses, så eksempelvis diabetikere kompenseres i separat paragraf.

Leverandørudgifter

Udgifter til leverandører (fx taxi eller apotek) bør beregnes separat og ikke indgå i beregningen af løbende udgifter.

Medicinberegning

Genetabler mulighed for beregning af medicintilskud (hurtig beregning af nettobeløb for et år på www.medicinpriser.dk) eller giv mulighed for at trække data om borgerens medicin fra Sundhedsstyrelsen.

Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Ændring af regler for beregninger. Etablering af beregningsmodul til medicinpriser.	<u>Mulige effekter:</u> Forenkling af beregningerne vil mindske sagsbehandlingens arbejdsbyrde.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

15. Funktionsevnetoden er omfattende og benyttes også på målgrupper uden funktionsnedsættelse**Problem**

Ved behandling af ansøgninger om merudgifter efter § 100 skal sagsbehandlerne benytte funktionsevnetoden jævnfør funktionsevnebekendtgørelsen. Metoden anses for unødigt omfattende for nogle af de målgrupper, der er omfattet af servicelovens § 100, idet der indgår målgrupper, der ikke oplever en egentlig funktionsnedsættelse i det daglige. Det gælder særligt for diabetikere og borgere med cøliaki, der fortrinsvis oplever nedsat fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ved manglende eller forkert medicinering. Der anvendes således unødvendig tid på disse målgrupper, idet sagsbehandlerne fortsat skal benytte funktionsevnetoden med samtalskema, aftaleskema m.v., der virker formålsløse for denne gruppe borgere.

Målgruppen i servicelovens § 100 anses desuden for at være uklart beskrevet (og er løbende blevet udvidet, blandt andet efter afgørelse i 2004 vedrørende diabetikere), hvilket medfører ekstra arbejde med gennemgang af funktionsevnetoden på grund af forventning om støtte hos borgere, der søger på baggrund af lidelser som astma m.v., der ikke er omfattet af § 100. Det fremgår ikke tydeligt af servicelovens § 100 (men kun af bekendtgørelser), at der skal være tale om en nedsat funktionsevne af betydeligt omfang, for at der kan ydes tilskud. Borgerne læser kun loven og søger derfor om tilskud til dækning af merudgifter.

Mange borgere oplever også sagsgangen som bureaukratisk, idet sagsbehandleren skal benytte samtalskema og aftaleskema (ca. 10 sider) til behandlingen af sagen. Skemaerne har ikke fokus på ressourcer, men problemer, i modsætning til faglige anbefalinger til metodeanvendelse. Sagsbehandlerne føler sig nødsaget til at udfylde skemaerne grundigt i tilfælde af klagesager, og selvom Velfærdsministeriet har åbnet op for, at metoden kan være mindre omfattende i visse sager, er det stadig nødvendigt at benytte skemaerne for at undgå anmærkninger fra Ankestyrelsen eller egen revisor. Det skal bemærkes, at handicaporganisationer anser funktionsevnetoden for at sætte en god ramme om samtalen med borgeren og ønsker metoden udbredt til flere områder.

Når der udarbejdes vurderinger efter funktionsevnetoden jævnfør servicelovens § 100 i kommunernes sundheds-/socialforvaltninger, og der samtidig udarbejdes ressourceprofiler i arbejdsmarkedsforvaltningerne jævnfør lov om aktiv beskæftigelse, foretager kommunerne dobbeltarbejde, idet de to metoder i høj grad ligner hinanden. Således indsamles en række oplysninger fra borgeren flere gange.

Forenklingsforslag

Målgruppen i § 100 bør afgrænses tydeligt i loven, og der bør oprettes nye paragraffer til nye målgrupper (diabetes og cøliaki), der falder uden for den oprindelige målgruppe i § 100. Eventuelt kan der gives kompensation til medicin alene via nye regler i sundhedsloven. § 100 bør kun benyttes til personer, der oplever funktionsnedsættelser i det daglige. Love og bekendtgørelser skal skrives sammen, så det også er tydeligt for borgerne, hvem der er berettiget til kompensation for merudgifter.

Krav om anvendelse af funktionsevneметоден kan opblødes, så den ikke skal anvendes i sager med borgere med diagnoser, der ikke er i fokus i metoden (diabetes m.v.). Særligt bør samtalskema og aftaleskema laves om til arbejdsredskaber, der kan bruges i det omfang, sagsbehandlerne finder det relevant.

Afslag på ansøgninger om merudgifter, der ligger under bagatelgrænsen, eller hvor borgere er åbenlyst uden for målgruppen, bør kunne gives uden brug af funktionsevneметоден.

Funktionsevneметоден og ressourceprofilen bør tænkes sammen, da der er sammenhæng mellem, hvad borgeren evner funktionsmæssigt og arbejdsmæssigt. Kommunerne vil så have mulighed for at samle alle oplysninger om borgeren i ét gennemgående dokument, der kan benyttes til behandling af borgers sag i flere forskellige forvaltninger. Løsningen sparer også borgeren for at skulle give de samme oplysninger flere gange.

Opfølgning: Differentierede opfølgingsfrister bør tillades, så sager med traditionelt få ændringer ikke kræver årlig opfølgning.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af funktionsevnebekendtgørelsen og vejledning.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Forenkling af metoden og præcision af målgruppen vil mindske tidsforbruget på sagsbehandling.

16. Omberegning af merudgifter (løbende udgifter) ved enkeltstående udbetaling for forældre med handicappede børn (§ 41)**Problem**

Behov for dækning af enkeltstående merudgifter kræver regulering af det månedlige beløb til kompensation af løbende udgifter (jf. Ankestyrelsens afgørelse C-22-07), selvom det af vejledning nr. 3 til serviceloven, pkt. 146 fremgår, at dette ikke er nødvendigt. Kravet om regulering af det månedlige beløb betyder, at en ansøgning om dækning af enkeltstående udgifter medfører et stort arbejde med genberegning.

Samtidig kompliceres beregningerne af, at nogle ydelser betales direkte til leverandører. Ydelserne skal alligevel indgå i den årlige standardiserede ydelse, hvilket skaber beregningsmæssige og forståelsesmæssige problemer hos sagsbehandlere og borgere.

Foreklingsforslag

Reglerne bør præciseres, så kommunerne kan bevilge kompensation for enkeltstående udgifter samt udbetale dele af ydelsen direkte til leverandører uden regulering af beregningen af det månedlige beløb til kompensation af løbende udgifter (som beskrevet i vejledning nr. 3 til serviceloven, pkt. 146).

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af regler for beregning.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Sparet tid til sagsbehandling som følge af færre genberegninger.

17. Unødvendig forskel på kompensation for merudgifter for børn og voksne**Problem**

Der gælder forskellig dækning af merudgifter for børn og voksne, der bevilges merudgifter efter serviceloven, henholdsvis § 41 og § 100. Det er vanskeligt for sagsbehandlerne at administrere, at der er forskel på, hvad der kan ydes tilskud til. Samtidig er det frustrerende for unge, der fylder 18 år, at de ikke nødvendigvis fortsat er berettiget til en merudgiftsydelse, de har fået over en lang periode.

Samtidig er der forskellige regler for de to grupper vedrørende udgifter til medlemskab af Sygesikringen Danmark, der regnes med for voksne, men ikke for børn. Endvidere satsreguleres standardbeløb efter § 41, mens det ikke sker efter § 100.

Foreklingsforslag

Mulighederne for kompensation for merudgifter på henholdsvis børne- og voksenområdet bør ensrettes, så der er samme muligheder for tilskud for begge grupper. Medlemskab af Sygesikringen Danmark bør også påvirke mulighederne for kompensation af merudgifter for henholdsvis børn og voksne.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Harmonisering af § 41 og § 100.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Effekten vil opnås i de sager, hvor der anvendes ressourcer til at finde alternative muligheder for borgere, der ikke dækkes af § 100.

Bedre oplevelse af sammenhæng for borgerne.

18. Omfattende genvurderinger af bevillinger til merudgifter	
Problem	
Efter de gældende regler i bekendtgørelse om nødvendige merudgifter § 8 skal kommunen mindst én gang årligt genvurdere ansøgerens nødvendige merudgifter bevilget efter § 100. Der er et stort arbejde forbundet med disse genvurderinger, da sagsbehandlerne skal gennemgå sagen og undersøge, hvorvidt der er ændringer, hvilket er tidskrævende. De ændringer, der eventuelt findes frem til, er som oftest meget små og overstiges af omkostningerne til sagsbehandling.	
Foreklingsforslag	
Kravet om genvurdering i bekendtgørelsen om nødvendige merudgifter skal erstattes af indførelse af en tro og love-erklæring, hvor borgeren skriver under på, at der ikke har været væsentlige ændringer inden for en given periode (som det på nuværende tidspunkt også foregår på kontanthjælpsområdet). Der kan alternativt gives mulighed for differentierede opfølgingsfrister, så sager med traditionelt få ændringer ikke kræver årlig opfølgning.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Ændring af regler for opfølgning.	<u>Mulige effekter:</u> Sparet tid på opfølgning.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

19. Unge under 25 år på kontanthjælp har ikke råd til betaling for botilbud**Problem**

Regionerne oplever, at kontanthjælpen til unge under 25 år i mange tilfælde ikke rækker til at finansiere de unges ophold i de botilbud, som de er visiteret til. Deres handicap kan gøre, at de gennemgår en ventetid, fra deres handicap konstateres, hvis de for eksempel har ADHD og venter på afklaring af deres sag, indtil de får tilsagn om pension. Det er ikke muligt for kommunerne at give tilskud til husleje. Regionerne omgår derfor reglerne omkring betaling af botilbuddene ved at lave billigere pladser m.v., hvilket går imod den takstaføte, der indgås med kommunerne. I nogle tilfælde benyttes servicelovens § 100 til at yde tilskud, selvom det står i loven, at de unge ikke må modtage tilskud via andre ordninger.

Forenklingsforslag

Der bør i § 100 åbnes op for, at unge kontanthjælpsmodtagere under 25 år kan få ekstra tilskud til at dække boligudgiften, hvis de bor i botilbud, som er udbudt i henhold til serviceloven eller almenboligloven.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Undtagelse i lovgivningen for kontanthjælpsmodtagere under 25 år.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Forslaget er primært af politisk/økonomisk betydning, idet der forventes et mindsket tidsforbrug som følge af færre sager, hvor unge handicappede ikke kan betale deres boligudgift.

20. Omfattende indrapportering ved bevilling af bil	
Problem	
Når kommunerne bevilger en handicapbil, skal sagsbehandlerne udfylde og indsende et 15-siders skema til Ankestyrelsen (kommunalt bilschema, bilstatistik) – uanset om der er tale om en mindre bevilling vedrørende eksempelvis indretning i bilen i form af et specielt sæde eller lignende. I skemaet indgår detaljerede spørgsmål vedrørende en lang række forhold som ægteskabelig status, tidligere bevillinger, hvordan kommunen tidligere har truffet beslutninger i forhold til borgeren m.v. En stor del af spørgsmålene er ikke klart definerede, så der åbnes mulighed for sagsbehandlerens fortolkning ved besvarelsen.	
Foreklingsforslag	
Spørgsmålene i skemaet bør renses for krav om oplysninger, der ikke retter sig direkte mod bevillingen. Det kan være relevant at spørge ind til, hvorvidt der tidligere har været bevilget en bil, om der var særlige indretninger og andre enkelte parametre, der kan danne baggrund for sammenlignelige data i en statistik. Samtidig bør uklare parametre som hoveddiagnose, længde af gangdistance m.v. præciseres, så det bliver klart, hvorvidt der eksempelvis er tale om gangdistance med pauser, skånehensyn m.v. På denne måde vil sagsbehandlerne hurtigt og mere præcist kunne udfylde skemaet, og data vil i højere grad være sammenlignelige.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Forenkling af skema for indrapportering.	<u>Mulige effekter:</u> Kortere sagsbehandlingstid som følge af hurtigere indberetning.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

21. Manglende bagatelgrænse for bevilling af hjælpemidler**Problem**

Mange bevillinger af hjælpemidler jævnfør servicelovens § 112 udgør meget små beløb, fx batterier til høreapparater. Ressourceanvendelse i forbindelse med sagsbehandlingsarbejdet overstiger for en række sager den bevilling, der gives.

Forenklingsforslag

Der bør indføres en bagatelgrænse på omkring 300 kr. pr. hjælpemiddel, der bevilges efter servicelovens § 112. Der kan eventuelt gives dispensation for borgere med behov for kompensation for ekstraordinært mange småbeløb.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Indførelse af bagatelgrænse.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mindre anvendt tid til behandling af sager med meget små beløb.

22. Tidskrævende afsøgning af markedet ved bevilling af invalidebiler**Problem**

Af § 5 af bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter servicelovens § 114, fremgår, at kommunen kan yde støtte til køb af den *billigst egnede bil*. For at kunne foretage en vurdering af, hvilken bil der er den billigst egnede, skal sagsbehandleren afsøge markedet sammen med brugeren. Det er en ressourcekrævende opgave løbende at opdatere kendskabet til bilmarkedet og mulige rabatter etc.

Forenklingsforslag

Bekendtgørelsen bør ændres, så det fremgår, at sagsbehandleren kan bevilge en almindelig lille bil. Samtidig bør bekendtgørelsen sætte en fast takst på en almindelig lille bil. Det vil også give borgeren mulighed for at tage et ekstra lån, hvis der er ønske om en større bil end den, der kan bevilges.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Ændring af regler om tildeling af biler.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre anvendt tid til sagsbehandling ved tildeling af biler.

23. Bagatelgrænsen for støtte til forbrugsgoder (standardprodukter) for lav

Problem

Den nuværende bagatelgrænse på 500 kr. for hjælp til køb af forbrugsgoder (standardprodukter) jævnfør servicelovens § 113 er for lav. Det betyder, at mange små sager fylder uforholdsmæssigt meget.

Bagatelgrænsen skal endvidere ses i lyset af, at mange af de borgere, der er berettiget til hjælp efter forbrugsgodebestemmelsen, også får hjælp efter merudgiftsbestemmelsen (hvor der for eksempel udbetales 18.000 kroner, hvis der er sandsynliggjorte udgifter for 6.000 kr.). Ændring af bestemmelsen om merudgifter primo 2000 var begrundet i at kunne spare på de administrative ressourcer. Derudover er der i pensionslovgivningen mulighed for at søge tilskud, hvis borgerens økonomi er særlig dårlig.

Forenklingsforslag

Bagatelgrænsen for forbrugsgoder bør hæves til 1.000 kr.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Ændring af bagatelgrænsen i servicelovens § 113.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug, da sagsbehandlerne vil skulle bruge færre ressourcer på mange små sager.

24. Problematisk vurdering af almindelige forbrugsgoder (hjælpemidler)**Problem**

Bestemmelserne om tilskud til almindelige forbrugsgoder i servicelovens § 113 er tidskrævende at arbejde med, fordi det er vanskeligt at vurdere, hvad der er et standardprodukt og prisen for dette. Sagsbehandlingen fører til vanskelige og ubehagelige situationer for medarbejderne, der skal vurdere, hvad der er normalt/standard. Samtidig skal borgerne argumentere for og retfærdiggøre deres valg af produkter.

Bagatelgrænsen afstedkommer i dag følgende sondringer:

- Sædvanligt indbo.
- Almindeligt forbrugsgode: bevilges 50% af det, der svarer til standardprodukt.
- Dyrere end almindeligt forbrugsgode: bevilges 50% af standardprodukt + det, der er dyrere.
- Et almindeligt forbrugsgode med særlig indretning: bevilges 50% af standardprodukt + den særlige indretning.
- Et almindeligt forbrugsgode, der alene virker som hjælpemiddel: bevilges 100%.

Bestemmelsen er svær for kommunernes sagsbehandlere at håndtere i praksis. Eksempelvis er det vanskeligt at vurdere, hvad der er almindeligt forbrugsgode, der svarer til standardprodukt, og hvornår er det dyrere. Der bruges således meget tid på afklaring af, hvad et almindeligt forbrugsgode/standardprodukt (fx hvilestol) koster. Og det er en nærmest umulig opgave. De forskellige leverandører kan være meget uenige om prisen på, hvad for eksempel en standardhvilestol (eller andre forbrugsgoder) koster. Den enkelte sagsbehandler skal således vurdere fra gang til gang, hvad et standardforbrugsgode inden for det ansøgte område koster.

Forenklingsforslag

Et løsningsforslag kunne være, at man i forbrugsgodebestemmelsen opererede med følgende muligheder:

- Bagatelgrænsen.
- Sædvanligt indbo.
- Forbrugsgode: bevilges 50% (eller 60%, procentdelen er ikke afgørende, blot at der kun er denne mulighed).
- Forbrugsgode, der alene virker som hjælpemiddel.

Det vil sige, at man fjerner vurderingen af standardprodukt og bevilger en vis procentdel.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Ændring af regler for vurderingen af standardprodukter.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Lettere administration af forbrugsgoder.

25. Egenbetaling på høreapparater udleveret fra det offentlige og de private leverandører

Problem

Med en mindre egenbetaling vil der hos borgerne være et incitament til at passe på og benytte høreapparaterne, også når der er kommet nye på markedet.

I dag er der alene egenbetaling på høreapparater, hvis man vælger privat leverandør og køber høreapparater ud over det beløb, der ydes fra kommunen. Hvis man vælger offentlig leverandør, bliver høreapparaterne fuldt ud betalt af kommunen.

Det er forbundet med meget administration, når kommunen skal involveres i førtidig udskiftning på grund af tabte høreapparater. Ud over udgiften til nye høreapparater skal kommunen hver gang igennem proceduren omkring bevilling, indhentning af oplysninger og høring af borger om, hvilken leverandør man ønsker m.v.

Derudover er det problematisk, at det ikke er kommunen, der vurderer, om pågældende er inden for personkredsen i servicelovens § 112, men at det er en speciallæge. Kommunerne oplever, at flere personer henvises fra private speciallæger til trods for usikkerhed om den reelle hørenedsættelse. Men kommunen ser sig ikke i stand til at give afslag med den begrundelse, at pågældende ikke er omfattet af personkredsen, idet man er det pr. automatik, blot man har henvendelse fra speciallæge.

Regler for støtte til anskaffelse af høreapparat er beskrevet i hjælpemiddelbekendtgørelsen.

Forenklingsforslag

Der stilles forslag om to ændringer:

- 1) Egenbetalingen for at skabe incitamenter til at passe bedre på høreapparaterne.
- 2) For at være omfattet af personkredsen skal der være henvisning fra speciallæge samt krav om hørenedsættelse på % decibel og skelneevne m.v.

Overvejelser om implementering

<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Ændring af regler omkring egenbetaling på høreapparater.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Sparede administrative ressourcer som følge af færre udskiftninger af høreapparater.</p>
--	--

g

26. Opsplitning af bevillingskompetence og finansiering af høreapparater er problematisk for kommunerne	
Problem	
Ifølge serviceloven kan speciallæger i øre-næse-hals tildele høreapparater til borgere med behov herfor (§ 112). Herved har kommunerne finansieringen af området uden at have kontrol over visitationen eller mulighed for at kunne gøre indsigelser, da der ikke findes de fornødne hørefaglige kompetencer i kommunerne.	
Forenklingsforslag	
Økonomi, bevilling og kompetenceansvar bør ligge samme sted. For eksempel kunne regionerne overtage opgaven, således at hørefdelingene kan stå for den lægefaglige vurdering.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Ændring af bevillingskompetence.	<u>Mulige effekter:</u> Mindre administrativ betydning. Primært styringsmæssig betydning.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

27. Borgernes rettigheder udfordres til tider af beboerråd/pårørenderåd**Problem**

Der skal være beboerråd/pårørenderåd på alle botilbud jævnfør serviceloven § 17. Men ikke alle brugere af tilbuddene (fx sent udviklede) ønsker, at deres forældre eller andre nære pårørende skal indgå i disse råd med den indflydelse, det giver. Her er det vanskeligt både at overholde lovens krav og samtidig beskytte brugerne mod, at deres pårørende gives for stor indflydelse.

Samtidig er det uklart i loven, hvem der skal være styrende for beboerråd/pårørenderåd (herunder styre oprettelsen).

Forenklingsforslag

Det bør tages op til overvejelse, hvorvidt pårørende skal indgå i råd for alle former for botilbud. Som udgangspunkt bør der ikke være krav om beboerråd/pårørenderåd på bosteder for borgere over 18 år. Hvis der er ønske om det blandt beboerne, kan oprettelse af et beboerråd/pårørenderåd fortsat være en mulighed.

Alternativt kan rådene deles op i henholdsvis beboerråd og pårørenderåd, hvilket allerede praktiseres i nogle kommuner, selvom det er uklart, hvorvidt lovgivningen giver mulighed for dette.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af lovgivning.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Færre vanskelige situationer omkring utilfredse beboere, oprettelse og dagligt arbejde med beboerråd/pårørenderåd.

28. Takstberegninger til boformer efter § 107-108 skaber ulige vilkår for borgerne	
Problem	
<p>Borgere, der bor i egen bolig i eksempelvis et klyngebyggeri efter servicelovens § 107 og § 108, modtager takstbestemt støtte jævnfør reglerne om takster, der fastsættes i rammeaftaler mellem regioner og kommuner. Dette skaber en ulige situation i forhold til de borgere, der modtager individuel støtte efter servicelovens § 85, idet meget plejekrævende borgere på takstbestemt støtte risikerer at lægge beslag på en større andel af tilbuddets ressourcer. Botilbudene kan søge ekstrabevilling i forhold til borgere, der modtager støtte efter § 108, men bevillingerne er kortsigtede, hvilket eksempelvis fører til udskiftning af personale, når bevillinger slipper op m.v. Samtidig opstår der usikkerhed om, hvorvidt tilbuddene bør betale for enkeltstående (til tider store) udgifter til eksempelvis renovering af bolig m.m. for borgere på takstbestemt støtte.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Takstberegningerne til borgere i klyngebyggeri bør fjernes, således at alle borgere modtager individuel støtte efter servicelovens § 85. Reglerne om støtte til bofællesskaber bør desuden indgå som et særskilt kapitel i serviceloven.</p> <p>Samtidig bør alle boformer høre under lejeloven for at sikre borgerne lige vilkår. Boformer efter servicelovens §107 og § 108 bør overgå til lejeloven, således at borgerne bor i almene plejeboliger med individuel hjælp.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Der bør foretages en lovændring, således at alle borgere modtager individuel støtte efter servicelovens § 85.</p> <p>På sigt bør alle boformer overgå til at høre under lejeloven.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Mindre tidsforbrug på tilbuddene, idet der ikke vil skulle søges om ekstrabevillinger, vil være mindre personaleudskiftning mv. Samtidig vil alle borgere være stillet lige i forhold til den støtte, de modtager.</p>

29. Uklare snitflader mellem servicelov og almenboliglov**Problem**

Regler omkring forskellige boligtyper (eksempelvis bofællesskaber, almene boliger og botilbud) er reguleret i henholdsvis serviceloven og almenboligloven. Det betyder, at forskellige regler gælder for borgere i de forskellige boligtyper. Mange boliger opføres efter almenboligloven på grund af de finansieringsmuligheder, der er forbundet med dette, selvom boligerne indgår i fælles drift med andre boligformer.

Borgere, der bor i bolig opført efter almenboligloven, bor i egen bolig. Borgeren er her ansvarlig for anskaffelse af alle former for inventar i modsætning til andre boligformer, hvor tilbuddet har ansvar for anskaffelse af basisinventar. Det skaber problemer i forhold til anskaffelse af dyrt inventar, der desuden ofte er fælles for beboerne på botilbuddet, eksempelvis trehjulede cykler. I forhold til borgere i egen bolig kan kommunen kun bevilge inventar til den enkelte borger, hvilket undlades, da det vil blive for dyrt at bevilge disse former for inventar til hver enkelt borger frem for at bevilge til botilbuddet.

Samtidig er det uklart, hvorvidt kommunen kan bevilge hjemmehjælp (til eksempelvis rengøring) og hjemmesygepleje til borgere i almene boliger, der ofte er større (og dyrere) end de boliger, de handicappede har haft tidligere. Som oftest får borgerne afslag, hvorefter visitationen skal vurdere, hvorvidt der kan bevilges rengøring m.v. som merudgifter efter § 100, hvor det er uklart, hvorvidt borgerne hører ind under gruppen med betydelige hjælpeforanstaltninger.

Foreklingsforslag

Kommunerne savner en præcisering af forholdet mellem serviceloven og almenboligloven, som mange boliger opføres efter i dag. Det bør fremgå, hvilke grupper der er omfattet af hvilken lovgivning, samt hvordan kommunerne skal forholde sig i forhold til bevilling af ydelser i de situationer, hvor borgerne bor i egen bolig i forbindelse i fælles drift med andre boligformer.

Kommunerne kan selv arbejde med at inddrage ydelserne som en del af normeringen i den individuelle vurdering af borgernes behov.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Samling og/eller præcisering af gældende lovgivning på boligområdet.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Ændring af kommunal visitationspraksis.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med sagsbehandling som følge af mere klart regelsæt.

30. U hensigtsmæssige regler om finansiering af særlige tilbud**Problem**

Der er et problem omkring betalingsstrømme mellem kommunerne, når det drejer sig om tilbud som for eksempel anonym alkoholbehandling og kvindekri-
secentre. Da det er muligt for borgerne at benytte sådanne tilbud anonymt, oplever nogle kommuner, hvor tilbuddene er beliggende, at administrationen
omkring undersøgelsen af, hvilke kommuner der skal betale for deres borgeres benyttelse af tilbuddene, er meget omfattende.

Forenklingsforslag

Det foreslås, at der indføres objektiv finansiering af denne type tilbud.

Alternativt kan kommunerne arbejde med blot at registrere, hvilken kommune brugerne af de forskellige tilbud kommer fra, således at de fortsat forbliver
anonyme, samtidig med at usikkerheden omkring betalingsstrømme løses.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Dialog mellem kommunerne omkring registrering og betaling eller regelæn-
dring, så der gælder objektiv finansiering.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har
betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med afgørelser omkring betaling.

31. Dobbeltarbejde i forbindelse med godkendelse af private botilbud**Problem**

Ifølge servicelovens § 144 skal private botilbud efter § 107 være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Denne godkendelse kan anses som dobbeltarbejde, da der de facto gennemføres en godkendelse som en del af oprettelsen af tilbuddet i Tilbudsportalen.

Forenklingsforslag

Servicelovens § 144 ophæves, da godkendelse kan finde sted i samme sagsgang som oprettelse af tilbuddet i Tilbudsportalen.

Det skal dog bemærkes, at reglerne om godkendelse af private tilbud og reglerne om indberetning til Tilbudsportalen er to forskellige regelsæt med forskellige formål. Godkendelsen af private tilbud sker på baggrund af indholdsmæssige krav til tilbuddet samt en vurdering af kvalitet og egnethed. Indberetningspligten til Tilbudsportalen er kun en indberetning af, at de oplysninger, der skal registreres i Tilbudsportalen, svarer til de faktiske forhold i tilbuddet.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af servicelovens § 144.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med godkendelse af private botilbud.

32. Problemer omkring momsrefusion for selvejende institutioner

Problem

Selvejende institutioner oplever, at reglerne omkring momsrefusion i forbindelse med kommunernes betaling til institutionerne er uklare. For kommunale institutioner gælder, at de får refunderet købsmomsen via de interne udligningsordninger. For selvejende institutioner er der ikke klare regler, der beskriver forholdene omkring refusion af købsmoms i forbindelse med institutionernes udgifter.

Hvis de selvejende institutioner udarbejder deres regnskaber i overensstemmelse med Indenrigsministeriets kontoplan, skal momsen (jf. reglerne om kommunernes refusionsordninger) refunderes via momsudligningsordningerne. De selvejende institutioner i en række kommuner oplever dog alligevel, at de ikke får refunderet deres momsudgifter, muligvis fordi kommunerne ikke er klar over deres forpligtigelse.

Foreklingsforslag

Selvejende/private institutioner skal optages i de kommunale regnskaber efter samme regler, som der gælder for kommunale tilbud, såfremt der er indgået en driftsoverenskomst mellem kommunen og den pågældende institution. På denne måde vil de selvejende organisationer blive sikret de samme refusionsordninger som kommunale tilbud.

For at denne metode kan anvendes på for selvejende institutioner, bør der stilles krav om, at institutionerne overholder den fulde artskontering i henhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriets kontoplan.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Optagelse af de selvejende institutioner i de kommunale regnskaber

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre administration for selvejende institutioner i forbindelse med momsrefusion.

B.5 Beskyttet beskæftigelse

33. Manglende fleksibilitet i visitation til beskyttet beskæftigelse	
Problem	
Ved visitation til beskyttet beskæftigelse jævnfør servicelovens § 103 visiteres borgeren til et bestemt tilbud. Ofte ønsker borgerne efter en periode at skifte tilbud, hvilket kræver en omvisitering, for at de kan sendes ud i et andet tilbud, hvilket medfører dobbeltarbejde for visitationen.	
Foreklingsforslag	
Borgerne bør kunne visiteres til en pakke med mulighed for at vælge mellem forskellige tilbud, så de i højere grad har mulighed for at skifte tilbud, uden at det pålægger kommunen ekstra administration. Samtidig vil det stille borgerne friere i forhold til at kunne vælge, hvilken beskyttet beskæftigelse de ønsker. Kommunerne kan dog selv forsøge at finde alternative måder at visitere til tilbuddene på, idet loven ikke fastlægger regler for, hvordan der skal visiteres. Der kan være mulighed for at visitere i pakker eller at arbejde med en form for selvvisitation i tilbuddene, hvor borgerne skal søge om optagelse i lighed med en almindelig jobansøgning.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u>	<u>Mulige effekter:</u>
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	Mindre tidsforbrug, da der kun vil skulle foretages en indledende visitation.
Ændring af kommunal visitationspraksis.	

34. Regler om beskyttet beskæftigelse er svære at administrere**Problem**

Beskyttet beskæftigelse er beskrevet i servicelovens kapitel 19. I lovgivning vedrørende beskæftigelse findes tilsvarende regler om løntilskudsjob, fleksjob og skånejob fremgår. Dette gør området uigennemskueligt for sagsbehandlerne og svært at administrere. Der er dog uenighed blandt kommunerne omkring omfanget af usikkerhed i forhold til lovgivningen.

Forenklingsforslag

Reglerne omkring de forskellige typer af beskyttet beskæftigelse bør beskrives samlet ét sted. En mulighed kan være at samle alle forhold omkring løntilskudsjob, fleksjob, skånejob og beskyttet beskæftigelse i et særskilt kapitel i beskæftigelsesloven. En sådan ændring vil dog kræve personale med handi-capfagligt fokus i jobcentrene, så der tages hensyn til de særlige forhold på arbejdsmarkedet, der gør sig gældende for handicappede.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Samling af lovgivning om beskyttet beskæftigelse.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med sagsbehandling som følge af mere overskuelig lovgivning.

B.6 Befordring

35. Uklarhed om regler vedrørende befordring af borgere	
Problem	
<p>Der er mange overlappende love omkring befordring af borgere, og det er svært for sagsbehandlerne at finde ud af, hvilken lovgivning der skal benyttes. Både serviceloven (§ 100, § 105 og § 117), sundhedsloven (kapitel 53) og lov om trafikskaber (§ 19) indeholder regler omkring befordring. Det er svært at få et samlet overblik over reglerne, og det er derfor tidskrævende for sagsbehandlerne at behandle sager om befordring. Samtidig betyder de mange regler, at sagsbehandlerne fortolkninger er forskellige på tværs af kommuner. Denne problematik gør sig eksempelvis gældende i forhold til unge handicappede, hvor nogle kan få dækket transportudgifter til tilbud jævnfør servicelovens § 105, og andre ikke kan.</p> <p>I sager om transport af par, hvor den ene er fysisk handicappet, og den anden er psykisk handicappet, kan kommunen ikke bevilge samlet transport, da borgeren skal være gangbesværet for at få transport.</p> <p>Borgerne har samtidig ingen ankesmuligheder i sager om individuel transport, hvilket gør kommunernes forskellige vurderinger af sagerne problematiske.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Der bør udarbejdes et klart og samlet regelsæt eller alternativt en klar vejledning, hvor de forskellige regler om befordring sammenskrives, så sagsbehandlerne kun skal slå op ét sted for at få overblik over reglerne på befordringsområdet. Samtidig bør der skabes sammenhæng mellem mulighederne for bevilling af transport og bevilling af ydelser, eventuelt ved at bevillingen til henholdsvis behandling og befordring foretages samlet.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Udarbejdelse af samlet regelsæt vedrørende befordring eller alternativt en samlet vejledning.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Mindre tid til administration af befordring som følge af klarhed om regelgrundlaget.</p>

36. Lav bagatelgrænse for befordringsgodtgørelse ved afprøvning af hjælpemidler giver meget administration**Problem**

Der ydes tilskud til befordring ved afprøvning af hjælpemidler, når udgifter overstiger 60 kr., dog 25 kr. for personer, der modtager sociale pensioner (Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven § 23). Mange af de personer, der skal afprøve hjælpemidler, modtager social pension, og for disse personer vil beløbet altid overstige 25 kr.

Forenklingsforslag

Bagatelgrænsen for transportudgifter i forbindelse med afprøvning af hjælpemidler bør reguleres op (evt. en indeksregulering).

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af bagatelgrænsen for tilskud til befordring ved afprøvning af hjælpemidler.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug, idet der vil være færre sager.

37. Stor administration forbundet med kørsel til genoptræning**Problem**

Bestemmelserne omkring befordringsgodtgørelse i forbindelse med genoptræning, jf. servicelovens § 86 er tidskrævende at administrere. Det skyldes, at kørslen kan bevilges i tre måneder på et år, hvilket betyder, at der skal holdes øje med start- og sluttidspunkter for kørslen, samt om der tidligere i løbet af et år er bevilget kørsel. Efter årsskifte kan der igen bevilges kørsel i tre måneder. Dette medfører meget administration og er vanskeligt for borgerne at forstå.

Forenklingsforslag

Der bør udarbejdes en mere enkel administration af reglerne. Eksempelvis bør handicapkørsel også kunne anvendes i forbindelse med kørsel til genoptræning.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Forenkling af reglerne om kørsel til genoptræning.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug til administration af befordringsgodtgørelse.

38. Omfattende administration af regler om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste**Problem**

Der er stor administration forbundet med beregning af tabt arbejdsfortjeneste til forældre med et handicappet barn, jf. servicelovens § 42 og § 43. Det gælder særligt beregninger af bidrag til pension (herunder hvorvidt der er tale om arbejdsgiverbetalt pension, frivillig pensionsopsparing m.v.) og beregning af de besparelser, familien opnår ved at have en hjemmegående forælder (eksempelvis sparede transportudgifter, daginstitutionspladser m.v.). Der opstår let fejl i beregningerne, da sagsbehandlere ikke er uddannede til at udarbejde dem, og der bruges ressourcer på at kontrollere rigtigheden.

Det medfører endvidere administration, at der findes fire forskellige frikøbsordninger ved handicap: servicelovens § 42, servicelovens § 118, servicelovens § 119 samt dagpengelovens § 26). Det skaber også forvirring hos borgerne, der kan kompenseres efter en række forskellige regler.

Forenklingsforslag

Frikøbsordningerne bør ensrettes, så borgerne kompenseres på samme vilkår.

Forslag 1: I forbindelse med tabt arbejdsfortjeneste bør arbejdsgiverne fortsat udbetale løn, hvorefter kommunen refunderer arbejdsgiveren de beløb, der dækker den tabte arbejdsfortjeneste. Kommunen skal fortsat være ansvarlig for at vurdere, hvor mange timer der bevilges tabt arbejdsfortjeneste. Det vil være samme ordning som den, der gør sig gældende for fleksjobordningen. Dermed fjernes en stor byrde fra sagsbehandlere, og det sikres, at der ikke opstår fejl i beregning af pensionsbidrag etc. Dog vil det være nødvendigt at overveje, om der bør laves særlige regler for selvstændige, der søger om tabt arbejdsfortjeneste, hvor det kan være svært at beregne en egentlig timeløn. En fast takst for denne gruppe samt for borgere, der ikke kan dokumentere tidligere årsindkomster, vil kunne løse dette problem.

Forslag 2: Der udbetales en fast takst for tabt arbejdsfortjeneste frem for udbetalinger baseret på borgerens tidligere løn.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af lovændring omkring udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste. Lovændring, hvor forskellige frikøbsordninger samles.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med beregninger, mere korrekte beregninger.

39. Usikkerhed omkring bevilling af behandling jævnfør servicelovens § 11, stk. 3

Problem

Ifølge servicelovens § 11, stk. 3 kan der bevilges penge til behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Mange har i de tidligere kommuner fået bevilget behandling og træning jævnfør regler om merudgifter, men det er nu blevet præciseret, at det ikke er muligt. Der er blandt kommunerne tvivl om, hvorvidt der kan bevilges træning efter § 11, stk. 3, da dette vil åbne op for mange udgifter. I notat fra Velfærdsministeriet er det blevet gjort klart, at der ikke kan bevilges træning efter § 11, stk. 3, men det fremgår fortsat ikke tydeligt af loven.

Forenklingsforslag

Det bør fremgå tydeligt af serviceloven, at der ikke kan bevilges træning efter § 11, stk. 3, så sagsbehandlerne har baggrund for at afvise borgere, der er utilfredse med ikke længere at kunne modtage ydelser, som de tidligere har fået bevilget. Samtidig skal det gøres tydeligt, hvad der defineres som træning, og hvad der defineres som behandling. Definitionerne kan tage udgangspunkt i enten diagnoser eller i det fagpersonale, der skal forestå behandlingen.

§ 11 anses af flere kommuner for at være en uklar paragraf uden tydeligt formål, idet den dækker over både rådgivning, undersøgelse og behandling. Bestemmelser omkring behandling i § 11 bør overgå til sundhedsloven i lighed med reglerne om vederlagsfri fysioterapi. Det bør være en lægefaglig vurdering, hvorvidt der skal bevilges behandling. Alternativt bør reglerne fremgå af et særskilt kapitel om handicappede i serviceloven.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Specificering af lovgivning omkring behandling.
Samling af love og regler.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med behandling af sager og begrundelser for afslag.

C. Sagsbehandling og metoder

C.1 Visitation

40. Upræcise regler for beregning af takster	
Problem	
Reglerne for beregning af takster for handicaptilbud er upræcise, hvilket gør det vanskeligt at foretage de nødvendige beregninger. Eksempelvis er det vanskeligt at finde ud af, hvordan tjenestemandspensioner inddrages, hvordan der sker overførsler mellem årene, hvordan afskrivning af fast ejendom indregnes osv.	
Foreklingsforslag	
Der er behov for klarere lovgivning på området, hvor detaljerne i forbindelse med takstberegninger præciseres.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Præcisering af regler omkring takstberegning.	<u>Mulige effekter:</u> Mindre tidsforbrug som følge af klare regler i forbindelse med beregning af takster.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

41. Tidskrævende bevilling af vagter i forbindelse med voldelige borgere**Problem**

Når der skal ydes hjælp til psykisk syge borgere, der til tider kan være voldelige, skal udførerne kontakte visitationen for at få bevilget en vagt, der kan tage med i forbindelse med udførelsen af opgaven. Det er tidskrævende og gør det vanskeligt at få udført en konkret opgave, der i nogle tilfælde kan være akut.

Foreklingsforslag

Det bør være muligt for hjælperne at foretage en konkret vurdering af, hvor akut situationen er, så det er muligt at kontakte en vagt, der kan deltage i forbindelse med udførelsen af opgaven, uden forudgående kontakt til visitation.

En række kommuner anser problematikken i forslaget for at være et pædagogisk og lokalt problem.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Tilpasning af kommunale processer omkring visitationsproceduren.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med kontakt til visitationen samt bedre muligheder for hurtig indsats i forbindelse med voldelige borgere.

42. Krav om selvstændige handleplaner i sager, hvor dette er væsentligt

Problem

Kommunerne anser arbejdet med selvstændige handleplaner i forbindelse med foranstaltninger for at være omfattende og ikke tilstrækkeligt værdiskabende. Derfor er det oplevelsen i kommunerne, at det ofte er handleplanerne, der prioriteres nederst i bunken, fordi presserende opgaver tager over. Samtidig kræver loven en årlig revision af individuelle handleplaner, hvilket mange kommuner heller ikke ser sig i stand til at imødekomme.

Forenklingsforslag

Kommunerne bør arbejde med at udbrede kendskabet til servicelovens § 141, hvor det fremgår, at kommunerne blot skal vurdere, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at tilbyde at udarbejde en handleplan, samt at der skal tages hensyn til karakteren og omfanget af indsatsen. Eventuelt kan det gøres tydeligere i lovgivningen, at der er mulighed for at graduere omfanget af handleplaner i forhold til den type foranstaltninger, der sættes i værk.

Det bør gøres klart i kommunerne, at der ikke er krav om, at der skal foreligge handleplaner ved iværksættelse af mindre foranstaltninger. I forbindelse med større foranstaltninger bør det overvejes, om planen kunne indgå som en del af den socialfaglige undersøgelse og udarbejdes i forbindelse med denne.

De specifikke indholds krav til årlig revision af handleplanerne bør lempes.

En række kommuner mener dog, at den nuværende lovgivning er i orden og giver kommunerne frihed i forhold til udarbejdelse af handleplaner.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Ændring af kommunal sagsbehandlingspraksis.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug, idet der kun udarbejdes handleplaner i de tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt.

43. Skrappe krav til magtanvendelse kan føre til omsorgssvigt**Problem**

De restriktive regler omkring magtanvendelse i servicelovens § 123 og i *Vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsen for voksne* kan i nogle tilfælde føre til omsorgssvigt, idet de forhindrer kommunen i at gribe ind i tilfælde, hvor borgeren eksempelvis nægter at modtage hjælp (eller bliver nægtet hjælp af et familiemedlem). Problemet er særligt gældende i forhold til udviklingshæmmede, hvis udviklingsalder afviger fra deres levealder.

Forenklingsforslag

Løsning 1: Lovgivningen omkring magtanvendelse bør åbne op for, at en faglig vurdering af, at der er tale om omsorgssvigt, kan give kommunen mulighed for at skride til magtanvendelse. Det kan gøres ved at indføre mulighed for at foretage en formandsbeslutning i forbindelse med en akut situation (eksempelvis ved vold på et botilbud) på samme måde, som der er mulighed for i forbindelse med akut behov for tvangsfjernelse.

Løsning 2: Handicappede kan have en værge, eventuelt ikke en nærstående, men måske fra en form for organisation, der kunne fungere som uafhængig tredjepart og/eller værge.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Lovændring.

Indførelse af værger for handicappede.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Klarhed over, hvornår der kan reageres på omsorgssvigt, vil virke tidsbesparende, idet sagerne hurtigere vil kunne vurderes.

44. Uklare regler omkring tilsyn	
Problem	
Reglerne i servicelovens § 151 omkring tilsyn på bosteder for handicappede er uklare. Det fremgår, at der årligt skal aflægges et anmeldt og et uanmeldt tilsynsbesøg. Det er uklart, hvilke parametre der skal fokuseres på under tilsynene. Både private og offentlige leverandører samt myndigheden er derfor usikre på, hvad et tilsyn skal/bør indeholde. Nogle kommuner følger samme krav som på ældreområdet, hvorimod andre fører tilsyn, der er mindre omfattende. Flere kommuner vælger at arbejde med et minimum af tilsyn på botilbuddene, men praksis er forskellig.	
Forenklingsforslag	
Kommunerne efterlyser retningslinjer for, hvad tilsyn på tilbuddene skal indeholde, og hvad niveauet for tilsynene skal være (parametre m.v.). Der bør indføres nogle tydelige minimumskrav, der dog ikke behøver at være lige så omfattende som kravene på ældreområdet.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Specificering af lovgivning omkring tilsyn.	<u>Mulige effekter:</u> Det vil virke tidsbesparende, at kommunerne ikke løbende skal tage stilling til indhold mv. omkring tilsyn. Samtidig vil klare regler på området sikre ensretning af tilsyn i kommunerne.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

45. Omfattende regler om fødevarekontrol i boliger

Problem

Mange handicapboliger opføres i dag efter almenboligloven, hvor der ikke laves institutionskøkkener, men hvor eksempelvis to beboere deler køkken. Ifølge lovgivningen på området betragtes et fælles køkken ikke som eget hjem, men som et institutionskøkken, når en beboer er visiteret til en bolig af en offentlig myndighed. Det betyder, at der foretages fødevarekontrol i borgernes køkkener. Personalet på bostederne skal derfor gennemtjekke rengøringen, gennemføre daglige temperaturtjek af køleskabe og fryserne, tjekke holdbarhedsdatoer for fødevarer, sørge for specielle kølekasser i forbindelse med indkøb m.v.

Foreklingsforslag

Reglerne omkring fødevarekontrol bør tage udgangspunkt i, hvorvidt der er tale om et offentligt eller privat køkken. Offentlige køkkener bør være underlagt reglerne om fødevarekontrol i de tilfælde, hvor mere end 6-8 beboere benytter samme køkken. I de tilfælde, hvor der er tale om et privat køkken, bør der ikke gennemføres fødevarekontrol.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Ændring af regler omkring fødevarekontrol.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med obligatorisk tjek af rengøring, temperaturer m.v.

46. Personlig koordinator skaber et nyt led i sagsbehandlingen	
Problem	
Som handicappet kan man have berøring med sagsbehandlere fra mange forskellige forvaltninger. Nogle kommuner har forsøgt at løse dette problem ved at indføre en personlig koordinator. Flere kommuner fremhæver dog, at denne løsning ikke løser det grundlæggende problem, at sagerne spredes ud over et stort antal sagsbehandlere i forskellige forvaltninger. Den personlige koordinator risikerer blot at blive et ekstra led i sagsbehandlingen.	
Forenklingsforslag	
Flere kommuner mener, at som alternativ til en personlig koordinator vil det være mere hensigtsmæssigt at styrke de eksisterende sagsbehandlers kendskab til flere områder, så de får større mulighed for at rådgive om og behandle sager, der breder sig ud over flere områder. Den sagsbehandler, som har ansvar på det område, hvor borgerens primære problem ligger, bør i stedet fungere som koordinerende sagsbehandler – en sagsbehandler, der har som særligt ansvar at lette borgerens kontakt med kommunen. Opgaven bør indgå som en beskrevet del af sagsbehandlers pligt i forbindelse med arbejdet med borgerens sag. Kommunerne kan her arbejde med at inddrage koordination af borgerens sag i sagsbehandlerens daglige arbejde.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Kommunal afklaring af interne arbejdsgange. <u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	<u>Mulige effekter:</u> En styrkelse af den tværgående viden hos sagsbehandlere og indførsel af den koordinerede sagsbehandler vil formentlig medføre mindre tidsforbrug i forbindelse med sagsbehandlingen, idet den koordinerende sagsbehandler vil sikre, at sagen sendes til de rette personer, at allerede indhentede oplysninger genbruges mv. Ligeledes sikres en bedre retssikkerhed for borgeren.

47. Regler for midlertidige ophold i udlandet medfører unødigt administration og er til gene for borgerne**Problem**

Nogle handicappede borgere oplever, at de er tvunget til at ansøge kommunen om ret til at medtage deres tildelte hjælp efter serviceloven ved rejser til udlandet. Det gælder eksempelvis, hvis den handicappede ønsker at medbringe et hjælpemiddel eller en hjælper til et andet land. Hensigten med loven er at begrænse ekstraudgifter ved udlandsophold, men i praksis skaber bekendtgørelsen unødigt administration og forskelsbehandling af handicappede.

Forenklingsforslag

Bekendtgørelsen bør ændres eller fortolkningen præciseres, så det bliver tydeligt, om handicappede skal gennemføre en aktiv ansøgning om at medbringe sociale ydelser, hver gang de skal til udlandet.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af bekendtgørelse.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre administration og fjernelse af unødigt forskelsbehandling.

48. Vanskelig overgang ved 18 år (vedr. børn med handicap)

Problem

Det rejser en række praktiske problemer, når handicappede eller udviklingshæmmede unge automatisk overgår til voksenreglerne, når de fylder 18 år, i de tilfælde, hvor der er forsørgelsesbehov for den unge. Ofte betyder overgangen, at den unge ikke længere er berettiget til at modtage de ydelser, den unge har været berettiget til tidligere, selvom forholdene er uændrede. Derfor opstår der situationer, hvor sagsbehandlerne bliver nødt til at lave kreative løsninger som for eksempel at ansætte en moder som hjemmehjælper i de tilfælde, hvor den unge er plaget af sygdom eller lignende.

Forenklingsforslag

Lovens § 41 og § 42 giver mulighed for at forlænge en ydelse efter det fyldte 18 år, så længe der er en sygdom til stede, som tilsiger et forsørgelsesbehov, men reglerne bør formuleres mere klart.

Det foreslås endvidere at indføre samme efterværnstanke som i øvrigt er gældende – hvor børneparagrafferne kan strækkes indtil det 23. år, hvor der er særlige forhold, der tilsiger det.

Der kan være en lokal opgave med at udbrede sagsbehandlernes kendskab til de alternative muligheder for forsørgelse, der findes i kommunernes øvrige forvaltninger ved det fyldte 18. år.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Præcisering af regler om efterværn samt udvidelse af muligheder for anvendelse.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Lokal uddannelse i forhold til muligheder i jobcentre.

Mulige effekter:

Mindre tidsanvendelse i sagsbehandlingen til at afsøge alternative muligheder.

49. Komplicerede opgørelser i forbindelse med statsrefusion (vedr. børn med handicap)**Problem**

Kommunernes udgifter registreres ikke kun i barnets CPR-nummer, men også forældrenes, hvis de har udgifter begrundet i barnet. Det betyder, at man skal slå op under flere CPR-numre for at få fuldt overblik over de samlede udgifter. Samtidig er der tale om nettoudgifter, og hvis der er statsrefusion på nogle af beløbene, skal statsrefusionen fratrækkes inden udregningen og indberetning af udgifterne. Endvidere skal udgifter for hjælpemidler medregnes 100 %, men fordeles på regnskabsårets 12 måneder, selvom borgeren kun får hjælpemidlet i færre end 12 måneder.

Kommunerne finder også, at beregning af indirekte omkostninger (overheadomkostninger) er vanskelig.

Forenklingsforslag

Kommunerne bør kunne bogføre alle udgifter i barnets navn. Beregning indirekte omkostninger bør ske ud fra en standardomkostningsfordeling (fx 25%) frem for konkret beregning.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunale procedurer omkring bogføring af udgifter.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug, da sagsbehandlerne vil skulle foretage færre opslag.

50. Udarbejdelse af handleplaner er tidskrævende for leverandører og anvendes ikke**Problem**

Leverandører skal udarbejde handleplaner og en række andre dokumenter omkring borgerens situation. Det er ikke leverandørernes opfattelse, at handleplaner m.v. anvendes i det daglige arbejde af det ansatte plejepersonale eller af sagsbehandlerne i myndigheden. Det skyldes blandt andet, at mængden af information er uoverskuelig og tidskrævende at sætte sig ind i.

Der er en erkendelse af, at dette gøres forskelligt i kommunerne, men der er behov for en enighed og præcisering af myndigheds- og udøverrollen, for at systemet omkring handleplanerne kan fungere bedre.

Forenklingsforslag

Leverandørens bidrag til borgernes handleplaner bør klarlægges nærmere med kommunerne. Der bør kun udarbejdes de dokumenter om borgeren, der er nødvendige for den pleje, der er visiteret til. Der bør iværksættes en undersøgelse af, hvordan det sikres, at de dokumenter, der ligger i borgerens sag, er retningsgivende for leveringen af hjælpen, således at de kan bruges som et redskab i den daglige udførelse af opgaver frem for baggrundsinformation om borgerens situation m.v.

Alternativt skal der afsættes tid til, at hjælperne kan læse handleplaner m.v. igennem for de forskellige borgere.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Kommunerne bør klarlægge leverandørernes bidrag til handleplaner.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Klare retningslinjer for leverandører omkring handleplaner.

D. Snitflader og lovgivning

D.1 Snitflader til socialområdet/udsatteområdet

51. § 50-undersøgelser for omfattende for handicappede børn	
Problem	
Ved ansøgning om aflastning for et handicappet barn skal der gennemføres en § 50-undersøgelse. Undersøgelsen er omfattende og tidskrævende og tager desuden udgangspunkt i et bekymringssyn, der kan virke nedværdigende for familierne, der ofte er velfungerende, men blot har behov for aflastning i forhold til det handicappede barn.	
Forenklingsforslag	
I kravet til § 50-undersøgelsen bør det præciseres, at der, når det alene drejer sig om fysisk handicap eller udviklingshæmning, der ikke har nogen sociale aspekter, eller der er tale om en afgrænset sygdom, skal fokuseres på undersøgelse, der afhjælper familiens problemer m.v., frem for at sætte samme sagsbehandling i værk som i de sociale sager. Det skal bemærkes, at det allerede i dag er muligt at gennemføre en § 50-undersøgelse, der ikke er mere omfattende, end sagen kræver. Endvidere gælder, at hvis aflastningen etableres i almindeligt eller særligt dagtilbud, efter servicelovens § 84 som afløsning eller efter § 41 som hjælp til merudgifterne ved ansættelse af aflaster i hjemmet, er der ikke krav om forudgående § 50-undersøgelse.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Præcisering af lov eller vejledninger på den ene side. På den anden side en kommunal opgave med at tilpasse eksisterende procedurer i kommunen., da der ikke at være noget til hinder i lovgivningen for, at kommunerne prioriterer deres arbejde i § 50-undersøgelserne som foreslået.	<u>Mulige effekter:</u> Mindre administration for sagsbehandlerne, idet der § 50 undersøgelser for handicappede børn ikke gøres mere omfattende, end sagen kræver.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

52. Vanskelige snitflader omkring børn med handicappede forældre

Problem

I de tilfælde, hvor et barn har brug for støtte på grund af en handicappet forælder, er det vanskeligt for kommunerne at vurdere, hvorvidt sagen skal behandles som en sag omkring et særligt udsat barn, eller om der bør tages udgangspunkt i den handicappede forælder. Ofte bliver barnet gjort til problemet, hvor der oprettes en sag i barnets navn og laves foranstaltninger med udgangspunkt i barnet, selvom barnet er velfungerende og blot har behov for hjælp på grund af den handicappede forælder.

Forenklingsforslag

Det er en udfordring for kommunerne at præcisere, hvordan sager omkring børn med handicappede forældre bør behandles. Der vil være tilfælde, hvor sagerne bør oprettes med udgangspunkt i den handicappede forælder, og andre, hvor der bør stilles fokus på, at hele familien – også barnet – må vurderes at være udsat som følge af et handicap hos forældrene.

Kommunerne kan arbejde med at afklare snitflader mellem forskellige team af sagsbehandlere på handicapområdet og området for udsatte børn, så der er klarhed om placeringen af denne type sager. Loven lægger op til, at der kan gennemføres en § 50-undersøgelse på børn af handicappede forældre, hvor der lægges vægt på ikke at gøre undersøgelsen mere omfangsrig, end sagen kræver.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Vilje hos kommunerne til at se familien som et hele og udarbejde lokale retningslinjer for håndteringen af denne særlige udfordring.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Lokal afklaring af placering af gråzonesager.

Mulige effekter:

Klarhed for sagsbehandlere om placering af sager skaber enklere og hurtigere sagsbehandling. Borgere vil i mindre grad opleve at blive skubbet mellem forvaltningsenheder.

D.2 Snitflader til sundhedsområdet**53. Sammenfald mellem servicelov og sundhedslov på træningsområdet skaber uklarhed****Problem**

Borgere kan modtage træning efter både serviceloven og sundhedsloven. De borgere, der har en træningsplan ved udskrivning, er underlagt sundhedsloven (§ 140), mens borgere uden træningsplan er underlagt serviceloven (§ 86). Nogle borgere får træning ifølge begge love. Kommunerne skal kunne adskille de to træningsdele økonomisk, hvilket skaber forvirring og administration. Samtidig ligger vurderingen om behov for træning for borgere uden genoptræningsplan hos de kommunale sagsbehandlere, der ikke har uddannelsesmæssig baggrund for at kunne vurdere træningsbehovet, hvilket medfører øget sagsbehandlingstid og usikkerhed hos den enkelte sagsbehandler om den røde tråd i kommunens træningsindsats. De vanskelige vurderinger betyder samtidig, at vedligeholdelsestræning i nogle tilfælde risikerer at blive nedprioriteret.

I nogle tilfælde er det et problem, at der går lang tid inden, hospitalerne sender genoptræningsplanerne til kommunen, der derefter sender dem videre til udførerne af træningen, fx træningscentre.

Reguleringen af træningsopgaverne gennem både serviceloven og sundhedsloven medfører desuden forskellige regler for borgernes adgang til frit valg og klageadgang. Endvidere arbejdes der efter forskellige kvalitetsmodeller, hvor der for træningsydelser efter serviceloven er fastsat særlige regler om kvalitetsstandarder, mens der arbejdes på at udvikle akkrediteringsstandarder for ydelser efter sundhedsloven.

Forenklingsforslag

Det bør være borgerens funktionsniveau, der er afgørende for, hvilken hjælp der kan ydes. Der skal opstilles en række kriterier, der er afgørende for tildelingen uanset borgerens alder eller andre forhold.

Alternativt bør det vedtages, at bevilling af alle former for træning skal bero på en lægelig vurdering.

I lovgivningen fremgår, at specialiseret genoptræning skal foregå på et sygehus. Det bør præciseres, om kravet kan opfyldes ved tilstedeværelse af lægelig supervision. Hermed vil kommuner og regioner lettere kunne udvikle et samarbejde omkring fælles træningscentre m.v.

I forlængelse af overvejelserne omkring samarbejde mellem regioner og kommuner kan der også kommunalt arbejdes med en løsning, hvor hospitalet sender genoptræningsplanen direkte til træningscentrene for at undgå ventetid for borgerne.

Alternativt kan træning samles i sundhedsloven, hvor ydelserne leveres af sundheds- eller plejepersonale afhængigt af behovet for kompetencer. Herved forbedres mulighederne for sammenhængende træningsforløb.

Kommunerne vurderer, at forslaget i en vis grad afspejler, at træningsopgaven er ny for kommunerne, og det kunne være hensigtsmæssigt at få identificeret nogle best practice-kommuner, som de øvrige kunne lære af, idet kommunerne oplever, at det i høj grad er den enkelte kommunes organisering, der er afgø-

rende for, hvordan problemet opleves.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Lovændring og/eller præcisering af nuværende lovgivning.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med sagsbehandling som følge af klare regler.

Mindre kompliceret system for borgerne.

54. Problematiske snitflader mellem midlertidige og varige hjælpemidler

Problem

Sygehuse står på nuværende tidspunkt for udlevering af midlertidige hjælpemidler, hvorimod kommunerne står for de varige hjælpemidler. Dette skaber problemer, idet borgerne har svært ved at finde ud af, hvor de skal henvende sig. I nogle tilfælde skal borgerne henvende sig flere steder, hvis de overgår fra midlertidige til mere varige hjælpemidler. Ligeledes er der eksempler på, at sygehuse ikke leverer de krævede hjælpemidler. Der er udarbejdet et afgrænsningscirkulære, men lovgrundlaget er fortsat uklart. En kilde til misforståelser mellem kommuner og sygehuse beror ifølge kommunerne på forskellig forståelse af, hvorvidt en borgers behov er midlertidigt eller længerevarende.

Foreklingsforslag

Så stor en del af hjælpemidlerne som muligt bør administreres af kommunerne. Hvis borgeren får anden hjælp fra kommunen, bør det overvejes, om kommunen bør varetage leveringen af hjælpemidler. Dog vil der stadig være et behov for udlevering af akutte hjælpemidler på sygehuse. I disse tilfælde er der behov for at udarbejde en helt klar beskrivelse af snitflader og ansvarsområder mellem kommuner og sygehuse.

En anden mulighed er oprettelse af et fælles hjælpemiddeldepot, hvorfra både sygehuse og kommunen bestiller hjælpemidler, hvorefter betalingen varetages af den relevante instans. Herved sikres én indgang for borgeren, og hjælpemidlet kan straks udleveres, mens afklaring af betaling kan håndteres efterfølgende. Sidstnævnte løsning vil være gavnlig for borgeren, men kommunerne vurderer, at den ikke vil løse forståelsesproblemet mellem kommuner og sygehuse.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Tilpasning af kommunale processer og samarbejde omkring hjælpemidler.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mere klarhed over hjælpemiddelområdet.

55. Fysioterapi udfordrer helhedsorienteret træning

Problem

Fysioterapi kan ordineres af egen læge og udføres af private fysioterapeuter (ifølge Sundhedsstyrelsens *retningslinjer om fysisk handicappede personers adgang til fysioterapi*). Men skal borgeren have eksempelvis ergoterapi, foregår dette i kommunalt regi, hvilket gør det svært at iværksætte en helhedsorienteret behandling af borgeren på grund af det opsplittede træningsforløb og manglen på mulighed for at udveksle journaler m.v.

Foreklingsforslag

Træning, fysioterapi og ergoterapi bør samles ét sted for at sikre en helhedsorienteret behandling.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Samling af bevilling af fysioterapi og ergoterapi.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Forslaget har begrænset administrativ betydning, men vil medføre en mere helhedsorienteret indsats over for borgeren.

56. Manglende sammenhæng mellem kompetence og bevillingsansvar i forhold til UU-vejledere**Problem**

Unge udviklingshæmmede eller andre unge med særlige behov har retskrav på en 3-årig ungdomsuddannelse jævnfør lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. Ungdomsuddannelsesvejledere (UU-vejledere) lægger uddannelsesplaner og har stor indflydelse på, hvilke uddannelsesmuligheder den unge præsenteres for og vælger. Den økonomiske vurdering af, hvad der er muligt, ligger dog hos kommunen og er derfor adskilt fra den øvrige proces. Det betyder, at der ikke altid tages hensyn til økonomi i forbindelse med planlægningen af uddannelsesforløb, og det medfører ekstra arbejde for sagsbehandlere, der skal argumentere for beslutninger omkring bevilling.

Foreklingsforslag

Der bør iværksættes et mere konkret – og tillidsskabende – samarbejde mellem den kommunale forvaltning og UU-vejlederne. Der er behov for at få bragt uddannelse af unge med særlige behov fagligt videre, og der er i den forbindelse brug for større risikovillighed fra begge parter.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Oprettelse af samarbejde mellem kommuner og UU-vejledere.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Sammenhæng mellem uddannelsesplaner og økonomiske vurderinger vil mindske tidsforbrug i forbindelse med sagsbehandling af sager, hvor der på nuværende tidspunkt bruges ressourcer på argumentation omkring bevillinger mv.

57. Manglende fokus på borgernes alder i lovgivningen**Problem**

Handicaplovgivningen er ikke tilpasset handicappede ældre borgere. Det betyder, at det eksempelvis ikke giver mening at tilbyde en 80-årig et aktivitetstilbud. På samme måde tages der ikke hensyn til dalende aktivitetsniveau med alderen i forbindelse med bevilling af hjælperordning.

Dog tages der højde for aldersproblematikken i bl.a. servicelovens §§ 97 og 100.

Foreklingsforslag

Handicappede borgeres alder bør i højere grad tænkes ind i lovgivningen på området. Det bør være muligt for en handicappet førtidspensionist at overgå til gruppen af almindelige pensionister – dog med sikring af ret til at beholde de samme ydelser. Det vil sikre, at ældre handicappede ikke optager pladser i tilbud og behandles på vilkår, der svarer til deres alder.

Nogle kommuner mener ikke, at forslaget handler om afbureaukratisering. Andre kommuner mener, at krav om aktivitetstilbud kun gælder i de tilfælde, hvor borgeren kan klare det. I tilfælde, hvor borgeren ikke længere kan deltage i aktivitetstilbud, gives pension efter almindelige regler.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Kommunalt fokus på praksis omkring ældre handicappede.

Eventuel præcisering/ændring af lovgivning på området.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug, idet sagsbehandlerne ikke vil skulle tilbyde aktiviteter mv. til ældre.

58. Mangel på klarhed over rangorden mellem love**Problem**

Det fremgår af servicelovens § 100, at det er en betingelse for dækningen af merudgifter, at ydelsen ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i serviceloven. Sagsbehandlerne har dog svært ved at vurdere, hvilke love der er subsidiære til hinanden, idet samme formulering også fremgår af de øvrige love, der gør sig gældende på handicapområdet. Det tager tid at vurdere disse forhold og har som konsekvens, at nogle sager sendes rundt mellem forskellige sagsbehandlere, inden de behandles.

Det skal bemærkes, at en række af Ankestyrelsens afgørelser fastslår, at hvis der er tale om handicapkompenserende ydelser, går serviceloven forud for fx aktivlovens bestemmelser.

Foreklingsforslag

Der bør fremgå klart af lovgivningen, hvilke love der er subsidiære til hinanden.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Præcisering af forholdet mellem nuværende love.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug, idet det vil være klart, hvilken lovgivning sagsbehandlerne skal benytte.

59. Klar definition af specialundervisning, træning og genoptræning**Problem**

Der er i dag en række love eller lovkomplekser, der er overlappende i forhold til voksne med handicap og andre voksne med særlige behov, som har behov for specialundervisning eller særlig støtte rettet mod styrkelse af borgerens færdigheder og udvikling af vedkommendes kompetencer.

Love inden for sundhedsområdet (genoptræning, tildeling og tilpasning af hjælpemidler osv.). Lov om specialundervisning for voksne, se lov nr. 658 af 03.07.2000 og BEK nr. 378 af 28.04.2006. Serviceloven (§ 85 vedrørende hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder samt § 103 og § 104 vedrørende tilbud om aktivitet og samvær og beskyttet beskæftigelse).

Der udbydes lignende ydelser til målgruppen voksne med særlige behov bredt set med hjemmel i alle fire lovgivninger, og praksis fra kommune til kommune er forskellig i forhold til, hvilken paragraf ydelsen gives efter.

Foreklingsforslag

Der bør skabes klarhed over for kommunerne ved brug af de fire lovkomplekser. Hvornår visiteres borgere til en specialundervisningsydelse eller en lignende ydelse og hvorfor?

Der bør ske en afgrænsning mellem lovområderne og særligt i forhold til at håndtere et handicap, når borgeren samtidig har psykiske lidelser. Ligeledes bør grænsen klargøres for, hvornår en borger indstilles til voksenspecialundervisning eller får tildelt en ydelse efter serviceloven, ligesom grænsen bør gøres klar for, hvornår en borger indstilles til voksenspecialundervisning eller til undervisning i henhold til folkeoplysningsloven.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Præcisering og afgrænsning af love.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med vurderinger i sagsbehandlingen.

D.4 Snitflader til regioner**60. Unødvendig rammeaftale med regionerne omkring handicaptilbud****Problem**

Kommunerne skal årligt indgå en rammeaftale med regionerne omkring handicaptilbud for at sikre samarbejde mellem kommunerne om at tilvejebringe et tilstrækkeligt antal tilbud til forskellige målgrupper. Nogle kommuner fremhæver, at udbud og efterspørgsel automatisk vil sikre det nødvendige antal tilbud. Derfor er det store koordinationsarbejde, mødeaktivitet og redegørelser om det forventede udbud og efterspørgsel, der er forbundet med rammeaftalerne, en u hensigtsmæssig anvendelse af ressourcerne.

Samtidig skaber det problemer, at kommunerne i maj måned skal give meddelelse til regionerne om, hvor mange pladser de får behov for i det kommende budgetår. Kommunerne har dog først et endeligt budget i oktober, hvilket betyder, at der udvises stor forsigtighed i vurderingen af pladsbehovet. Rammeaftalesystemet risikerer endvidere at blive udhulet, da kommunerne selv opretter nye tilbud til egne borgere, så de ikke er omfattet af rammeaftalerne.

Det skal bemærkes, at ministeriet ikke anser kommunernes indmeldinger om pladsbehov som bindende, og der er hverken en "trækningsret" eller pligt til at betale for uforbrugte pladser.

Forenklingsforslag

Nogle kommuner ser rammeaftalerne som overflødige og mener, at de bør afskaffes. Andre kommuner og regionerne mener dog, at aftalerne har deres berettigelse, idet de sikrer koordination og udvikling på området samt medvirker til at sikre tilbud i tyndt befolkede områder.

Aftalesystemet omkring det kommende budgetårs pladsbehov bør gøres mere fleksibelt. Samtidig bør alle tilbudstyper være omfattet, uanset om de er oprettet af regioner eller kommuner.

En række kommuner mener dog ikke, at der er regler om, at pladsbehovet skal være bindende, og forslaget blev derfor foreslået slettet.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Kommuner og regioner skal blive enige om samarbejdet omkring rammeaftaler.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mere effektivt samarbejde omkring rammeaftaler vil virke tids- og ressourcebesparende for både kommuner og regioner.

61. Problematisk, at visitationen og anvisningsretten er delt mellem kommuner og regioner	
Problem	
<p>Kommunerne visiterer til de botilbud, der drives af regionerne. Regionerne har anvisningsretten og bestemmer dermed, hvilke botilbud den enkelte borger kan få plads på. I praksis oplever regionerne, at kommunerne forsøger at presse egne borgere ind i de botilbud, der har beliggenhed i deres kommune, og dermed de facto minimerer regionernes mulighed for at anvise pladser.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Kommunerne ønsker vejledninger, der præciserer ansvarsfordeling og snitflader mellem kommuner og regioner i forbindelse med visitation og anvisning af pladser på regionale botilbud.</p> <p>Problemet består muligvis i de situationer, hvor beliggenhedskommunen også er blevet handlekommune for den pågældende borger, og derfor skal godkende, hvem der kommer ind på tilbuddet.</p> <p>Nogle kommuner kender ikke til regler, der siger, at beliggenhedskommunen skal godkende regionernes anvisninger, og oplever derfor ikke, at der er problemer på området.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Vejledning med præcisering af ansvarsfordeling og snitflader.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Bedre muligheder for regionerne for at anvise pladser, så der spares tid på at beslutte, hvor borgeren skal tilbydes bolig.</p>

62. Usikkerhed om opgavefordeling mellem kommuner og regioner vedrørende sociale tilbud**Problem**

Opgavefordelingen mellem regioner og kommuner vedrørende sociale tilbud, der blev indført med kommunalreformen, skaber usikkerhed omkring drift af tilbud på handicapområdet. Kommunerne har overtaget flere af tilbuddene i deres område og er ikke opmærksomme på muligheden for at benytte tilbud beliggende i andre kommuner. Samtidig ligger der en besparelse i at placere egne borgere på tilbud internt i kommunen. Det risikerer at svække fagligheden på nogle af tilbuddene, der i nogle tilfælde kun tilbyder et minimum af ydelser, fordi befolkningsgrundlaget for tilbuddene er for spinkelt.

Forenklingsforslag

Det bør præciseres i en vejledning eller en bekendtgørelse, hvilket befolkningsgrundlag der skal ligge til grund for, at kommunerne kan drive et tilbud, så kommunerne ikke har mulighed for at drive tilbud med meget få ydelser for at spare penge. Samtidig bør der udarbejdes standarder for den service, der skal leveres på tilbuddet, for at sikre niveauet på langt sigt.

Det skal bemærkes, at forslaget ifølge en række kommuner ikke handler om afbureaukratisering, men om en usikkerhed på, hvordan fagområdet udvikler sig.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Præcisering af vejledning og bekendtgørelser.

Samarbejde mellem regioner og kommuner.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Tydelig opgavefordeling mellem regioner og kommuner på området for sociale tilbud vil virke tidsbesparende, idet der vil være klarhed over begge parter's pligter.

63. Uklare regler om kommunernes forpligtigelse i forbindelse med magtanvendelse og tilsyn på regionernes tilbud	
Problem	
I forbindelse med magtanvendelse på tilbud, der drives af regionerne, skal kommunerne varetage borgernes retssikkerhed. Tilbuddene sender indberetninger til driftsherren (regionen), der selv behandler sagen, men der er ingen præcisering i lovgivningen af, hvordan kommunerne skal gå ind og sikre borgernes retssikkerhed i disse situationer, jævnfør vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne. Samme problematik gør sig gældende i forhold til tilsyn, hvor regionen fører tilsyn med egne tilbud.	
Forenklingsforslag	
Det bør præciseres i lovgivningen, eventuelt i bekendtgørelser eller vejledninger, hvordan kommunerne skal gå ind og sikre borgerens retssikkerhed i forbindelse med magtanvendelse og tilsyn. Der bør indføres standarder for, hvor mange tilsyn en borger har ret til årligt, og eksempelvis indføres årlige handlepåmøder, hvor kommunerne er forpligtet til at deltage.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Specificering af lovgivning omkring magtanvendelse og tilsyn.	<u>Mulige effekter:</u> Klare regler omkring kommunale forpligtigelser vil mindske tidsforbrug i forhold til vurdering af, hvornår kommunen bør gribe ind. Samtidig vil klare regler styrke borgernes retssikkerhed.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

64. Manglende sammenhæng mellem sundhedsaftaler om rammeaftaler**Problem**

Regionerne indgår årligt sundhedsaftaler med hver enkelt kommune (jf. sundhedsloven § 205) parallelt med, at der indgås rammeaftaler mellem region og alle kommuner i regionen, jf. servicelovens § 5. De to processer er adskilt, hvilket betyder, at der ikke skabes sammenhæng og koordination af indsatsen på sundhedsområdet.

Forenklingsforslag

Den allerede eksisterende mulighed for at lave en samlet sundhedsaftale bør udnyttes bedre af kommunerne og regionerne. En samlet aftale bør dog give plads til forskellige ordninger, undtagelser m.v. for den enkelte kommune.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Samarbejde mellem kommuner og regioner om udarbejdelse af samlede sundhedsaftaler.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Udarbejdelse af en samlet sundhedsaftale vil mindske det tidsforbrug, der på nuværende tidspunkt er med at udarbejde på sundhedsaftale om rammeaftale.

65. Koordination mellem kommuner (børn med handicap)**Problem**

Ifølge sundhedsloven (§§ 203-205) og sundhedsaftaler skal koordinationen mellem kommuner forbedres, og der er fastlagt en række krav til oprettelse af forskellige kommunale samarbejdsfora, der skal bistå i forhold til koordineringen mellem kommuner og mellem kommuner og regioner. Arbejdet i disse fora opfattes som tidskrævende. For de store kommuner opfattes arbejdet i de forskellige fora desuden som overflødig, idet de selv har den fornødne ekspertise på de områder, hvor mindre kommuner eventuelt kan have behov for samarbejde.

Flere kommuner mener dog ikke, at koordination er et problem på børneområdet.

Forenklingsforslag

Reglerne omkring oprettelse af koordinationsfora bør gøres mere fleksible, så kommunerne kan nøjes med at oprette de samarbejdsfora, som de finder nødvendige, og som understøtter borgernes interesse.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af reglerne omkring oprettelse af samarbejdsfora.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Færre overflødige samarbejdsfora sparer ressourcer.